

964.

Na osnovu člana 137 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG", br. 70/21 i 123/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 9. juna 2022. godine, donijela je

UREDBU

O KRITERIJUMIMA ZA RASPOREĐIVANJE RADNIH MJESTA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA I ZVANJIMA U KOJIMA SE MOGU VRŠITI POSLOVI TIH RADNIH MJESTA

Član 1

Ovom uredbom utvrđuju se kriterijumi za raspoređivanje radnih mjesta policijskih službenika, u okviru kategorija i nivoa radnih mjesta propisanih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, zvanja u kojima se mogu vršiti poslovi određenog radnog mjesta, kao i posebni uslovi za obavljanje poslova radnog mjesta.

Član 2

Izrazi koji se u ovoj uredbi koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Kriterijumi za raspoređivanje radnih mjesta policijskih službenika, u okviru kategorija radnih mjesta propisanih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, su:

- složenost poslova;
- obrazovanje;
- odgovornost i ovlašćenje za donošenje odluka;
- samostalnost u radu.

Član 4

Složenost poslova podrazumijeva stepen složenosti zadataka koji se obavljaju u okviru radnog mjesta i postupaka koji se primjenjuju u obavljanju tih zadataka, obim poslova radnog mjesta, stepen saradnje sa državnim organima, organima državne uprave, lokalne samouprave i lokalne uprave prilikom obavljanja poslova radnog mjesta, kao i značaj poslova radnog mjesta za rad organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Obrazovanje podrazumijeva nivo kvalifikacije obrazovanja i stručne i druge kvalifikacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalni okvir kvalifikacija, potrebne za radno mjesto.

Odgovornost i ovlašćenje za donošenje odluka podrazumijeva sposobnost planiranja i izvršavanja policijskih poslova i poslova u neposrednoj vezi sa policijskim poslovima, uključujući pridržavanje rokova za izvršavanje policijskih poslova, sposobnost usklađivanja radnih zadataka sa prioritarnim aktivnostima Ministarstva i efikasnost u izvršavanju tih zadataka.

Samostalnost u radu podrazumijeva stepen samostalnosti u obavljanju zadataka u okviru radnog mjesta, način izvršavanja naređenja, naloga i uputstava u skladu sa opštim ili posebnim smjernicama neposrednog rukovodioca, odnosno nadređenog policijskog službenika, kao i iniciranje rješenja koja doprinose poboljšanju rada, primjenom iskustava, stečenih znanja i vještina.

Član 5

Poslovi radnih mjesta policijskih službenika u organizacionim jedinicama Ministarstva koje vrše poslove unutrašnje kontrole rada organizacione jedinice Ministarstva koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: Policija), poslove kontrole rada u Ministarstvu i

bezbjednosno-nadzorne poslove, kao i poslovi radnih mjesta policijskih službenika u okviru kategorije izvršni kadar mogu se obavljati u najviše tri policijska zvanja, a poslovi ostalih radnih mjesta u najviše dva policijska zvanja.

Član 6

Radna mjesta policijskih službenika raspoređuju se u okviru sljedećih kategorija:

- visoki rukovodni kadar;
- ekspertsko-rukovodni kadar;
- ekspertski kadar;
- izvršni kadar.

Član 7

U okviru kategorije visoki rukovodni kadar radna mjesta policijskih službenika su: direktor Policije, pomoćnici direktora Policije i rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice.

Član 8

U okviru kategorije ekspertsko-rukovodni kadar nivoi i radna mjesta policijskih službenika su:

1) nivo 1: načelnici regionalnih centara bezbjednosti, pomoćnici načelnika regionalnih centara bezbjednosti, načelnici odsjeka, načelnici odjeljenja i odjeljenja bezbjednosti policije, načelnik Forenzičkog centra, načelnik Koordinacionog centra, načelnik Operativno komunikacionog centra, šef Mobilne jedinice i šef Prihvatišta za strance u Sektoru granične policije, komandanti jedinica, koordinator u finansijsko-obavještajnoj jedinici, šefovi grupa i zamjenici načelnika odjeljenja i odsjeka;

2) nivo 2: komandiri i zamjenici komandira stanica, zamjenici šefova grupa, komandiri u Protivterorističkoj i Posebnoj jedinici policije, komandiri interventnih jedinica, šefovi jedinica i koordinatori zajedničkih centara za policijsku saradnju u Sektoru granične policije.

Poslovi radnih mjesta iz stava 1 tačka 1 ovog člana mogu se vršiti u policijskim zvanjima glavni policijski inspektor, viši policijski inspektor I klase i viši policijski inspektor.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, poslovi radnih mjesta načelnik odsjeka u finansijsko-obavještajnoj jedinici, načelnik Odjeljenja za elektronske sisteme policije, načelnik Forenzičkog centra, načelnik Odsjeka za policijsku prevenciju i rad policije u zajednici mogu se vršiti i u policijskim zvanjima glavni policijski savjetnik i viši policijski savjetnik I klase.

Poslovi radnih mjesta iz stava 1 tačka 2 ovog člana mogu se vršiti u policijskim zvanjima viši policijski inspektor I klase, viši policijski inspektor, samostalni policijski inspektor, policijski inspektor I klase, policijski inspektor i mlađi policijski inspektor.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, poslovi radnih mjesta šef grupe u finansijsko-obavještajnoj jedinici, šef Grupe za praćenje i administraciju elektronskih evidencija policije i šef Grupe za suzbijanje krivičnih djela visokotehnološkog kriminala mogu se vršiti i u policijskim zvanjima glavni policijski savjetnik, viši policijski savjetnik I klase i viši policijski savjetnik.

Član 9

U okviru kategorije ekspertski kadar su radna mjesta za koja je potreban VIII ili VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima u VIII ili VI nivou kvalifikacije obrazovanja, a koja nijesu u kategoriji visoko rukovodni kadar i ekspertsko-rukovodni kadar i raspoređuju se u sljedeće nivoe i zvanja:

- 1) nivo 1: glavni policijski inspektor i viši policijski inspektor I klase;
- 2) nivo 2: viši policijski inspektor i samostalni policijski inspektor;
- 3) nivo 3: policijski inspektor I klase i policijski inspektor;
- 4) nivo 4: mlađi policijski inspektor.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, poslovi radnih mjesta u okviru kategorije ekspertske kadre iz čijih opisa proizilazi da su za obavljanje tih poslova potrebna specifična znanja i vještine koja se, po pravilu, ne mogu steći policijskim obrazovanjem i radnim iskustvom u policijskom zvanju, mogu se vršiti i u policijskim zvanjima glavni policijski savjetnik, viši policijski savjetnik I klase, viši policijski savjetnik, samostalni policijski savjetnik i policijski savjetnik.

Član 10

U okviru kategorije izvršni kadar su radna mjesta za koja je potreban V nivo kvalifikacije obrazovanja, završen pripravnički staž, položen stručni ispit za rad u državnim organima i položen poseban ispit za rad u policijskom zvanju i raspoređuju se u sljedeće nivoe i zvanja:

- 1) nivo 1: stariji policijski narednik I klase i stariji policijski narednik;
- 2) nivo 2: policijski narednik i stariji policajac I klase;
- 3) nivo 3: stariji policajac i policajac.

Član 11

Posebni uslovi za obavljanje poslova radnog mjesta policijskog službenika mogu biti specijalističke obuke, kursevi, treninzi i drugi oblici posebnog stručnog obrazovanja, posebnog osposobljavanja i usavršavanja, kao i radno iskustvo u vezi sa opisom posla radnog mjesta.

Član 12

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-3532

Podgorica, 9. juna 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

965.

Na osnovu člana 29 stav 1 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG”, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG”, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 47/17, 59/21 i 146/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2022. godine, donijela je

ODLUKU O OSNIVANJU NACIONALNOG SAVJETA ZA OBRAZOVANJE

Član 1

Osniva se Nacionalni savjet za obrazovanje (u daljem tekstu: Savjet) radi odlučivanja o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg obrazovanja i vaspitanja, vaspitanja i obrazovanja djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama i vaspitanja u domovima učenika.

Član 2

Savjet ima 21 člana.

Savjet se bira na period od četiri godine.

Član 3

Savjet čine:

- 1) Prof. dr Saša Raičević, Univerzitet Crne Gore, predsjednik;
- 2) Prof. dr Dijana Vučković, Univerzitet Crne Gore, članica;
- 3) Doc. dr Maja Delibašić, Univerzitet „Mediteran”, članica;
- 4) Prof. dr Rajko Novičević, Univerzitet „Adriatik“, član;
- 5) Prof. dr Mara Šćepanović, Univerzitet Crne Gore, članica;
- 6) Prof. dr Mira Vučeljić, Univerzitet Crne Gore, članica;
- 7) Doc. dr Goran Radonjić, Univerzitet Crne Gore, član;
- 8) Dragoljub Bulatović, Privredna komora Crne Gore, član;
- 9) Ana Marković, Unija poslodavaca Crne Gore, članica;
- 10) Oliver Jakovljević, Sindikat prosvjete Crne Gore, član;
- 11) Duško Rajković, Centar za stručno obrazovanje, član;
- 12) Milutin Vučinić, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, član;
- 13) Mr Olivera Leković, Prosvjetna zajednica Crne Gore, članica;
- 14) Amina Bahović, Unija srednjoškolaca Crne Gore, članica;
- 15) Đurđa Đukić, JPU „Radmila Nedić“, članica;
- 16) Dragan Bubanja, JU Gimnazija „Panto Mališić“, član;
- 17) Svetlana Zakovšek, JU Dom učenika i studenata, članica;
- 18) Aleksandra Lalević, Ministarstvo prosvjete, članica;
- 19) Dr Rrok Gjolakaj, Ministarstvo prosvjete, član;
- 20) Gordana Bošković, Ministarstvo prosvjete, članica;
- 21) Slavica Leković, Ministarstvo prosvjete, članica.

Član 4

Savjet radi i odlučuje na sjednicama.

Sjednica Savjeta se može održati ako prisustvuje većina ukupnog broja članova Savjeta.

Član 5

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Naknada za rad članova Savjeta i članova njegovih radnih tijela utvrđuje se posebnim aktom organa državne uprave nadležnog za poslove prosvjete u skladu sa zakonom kojim se uređuje zarada, naknada zarade i druga primanja zaposlenih u javnom sektoru.

Član 6

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o osnivanju Nacionalnog savjeta za obrazovanje („Službeni list CG”, broj 61/17).

Član 7

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-3766

Podgorica, 17. juna 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

966.

Na osnovu člana 77 stav 7 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Službeni list CG”, broj 1/14), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K O IZMJENI PRAVILNIKA O NAČINU ODRŽAVANJA ŽELJEZNIČKIH VOZILA

Član 1

U Pravilniku o načinu održavanja željezničkih vozila ("Službeni list CG", broj 63/19), Prilog 4 mijenja se i glasi:

PRILOG 4

ROKOVI I REDOSLJEDI OPRAVKI PUTNIČKIH VAGONA

VRSTE PUTNIČKIH KOLA	VRSTE I ROKOVI OPRAVKE		
	Broj pređenih km(km ± 20%)	Vremenski rok (mjeseci)	
	VRSTE OPRAVKI		
	SO	SO	VO
1	2	3	4
Putnička 4-os kola za brzine do 200 km/h	800.000-1.200.000	72 ³ + 12 ¹	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola za brzine > od 120 km/h i ≤ 160 km/h	400.000-600.000	72 ³ + 12 ¹	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola za brzine od 120 km/h	320.000-480.000	48 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola serije DDam do 120 km/h	240.000-360.000	48 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 2-os kola do 100 km/h	120.000-180.000	36 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci

NAPOMENA:

- 1) Vrste redovnih opravki:
 - Srednja opravka – SO,
 - Velika opravka – VO.
- 2) Redosljedi redovnih opravki su: SO-
SO- – VO.
- 3) ¹ – Produženje roka redovne opravke (RO) za 12 mjeseci (+12M).
- 4) ² – Produženje roka redovne opravke (RO) za šest mjeseci (+6M).
- 5) ³ – Novoizrađena putnička kola ili putnička kola na kojima je izvršena rekonstrukcija.
- 6) U cilju utvrđivanja stanja putničkih kola za produženje roka redovne opravke obavlja se kontrolni pregled ranga P12.
- 7) Rok velike opravke putničkih kola ne može biti duži od 240 mjeseci (20 godina).

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 05-344/22-7427/4

Podgorica, 21. juna 2022. godine

Ministarstvo kapitalnih investicija

Ministar,

mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

967.

Na osnovu člana 88 stav 7 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Službeni list CG”, broj 1/14), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K
O NAČINU VOĐENJA I SADRŽAJU REGISTRA LICENCI I REGISTRA SERTIFIKATA
ZA UPRAVLJANJE VUČNIM VOZILOM

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuje način vođenja i sadržaj registra izdatih licenci i registra izdatih sertifikata za upravljanje vučnim vozilom.

Član 2

U registar izdatih licenci za upravljanje vučnim vozilom unose se podaci:

- o trenutnom statusu licence;
- o izdatoj licenci, sa elementima iz obrasca licence;
- o istorijatu licence;
- u vezi sa osnovnim zahtjevima za izdavanje licence i o početnim provjerama potrebnim za izdavanje licence, kao i kasnijim provjerama potrebnim za produženje licence.

Registar iz stava 1 ovog člana vode se u elektronskoj formi.

Sadržaj registra iz stava 1 dat je na Obrascu 1.

Član 3

U registar izdatih sertifikata za upravljanje vučnim vozilom unose se podaci:

- o statusu licence, koju posjeduje nosilac;
- o izdatim sertifikatima, sa elementima iz obrasca sertifikata;
- o istorijatu sertifikata;
- u vezi sa osnovnim zahtjevima za izdavanje sertifikata i o rezultatima redovnih provjera.

Registar iz stava 1 ovog člana vode se u elektronskoj formi.

Sadržaj registra iz stava 1 dat je na Obrascu 2.

Član 4

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovoga pravilnika.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenivaće se od 1. januara 2023. godine.

Broj: 05-344/22-2014/7

Podgorica, 20. juna 2022. godine

Ministarstvo kapitalnih investicija

Ministar,

mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

REGISTAR LICENCI ZA UPRAVLJANJE VUČNIM VOZILOM

Br.	Datum		
	Sadržaj	Format	Unos Obavezno/ neobavezno

Odjeljak 1: Trenutni status licence

1	Broj licence		
1.1	Broj licence	EIN (12 cifara)	Obavezno
2	Sadašnji status licence		
2.1	Dokazi o sadašnjem statusu licence: - važeća - suspendovana (čeka se konačna odluka) - oduzeta	Tekst	Obavezno
2.2	Pazlozi za suspenziju/oduzimanje	Tekst	Obavezno

Odjeljak 2: Podaci o izdatoj licenci

3	Prezime nosioca		
3.1	Prezime navedeno u ličnoj karti ili pasošu	Tekst	Obavezno
4	Ime nosioca		
4.1	Ime navedeno u ličnoj karti ili pasošu	Tekst	Obavezno
5	Datum rođenja nosioca licence		
5.1	Datum rođenja nosioca licence	GGGG-MM-DD	Obavezno
6	Mjesto rođenja nosioca		
6.1	Mjesto rođenja nosioca	Tekst	Obavezno
6.2	Državljanstvo	Tekst	Obavezno
7	Datum izdavanja licence		
7.1	Prikaz datuma izdavanja licence	GGGG-MM-DD	Obavezno
8	Datum isteka licence		
8.1	Datum očekivanog formalnog isteka važeće licence	GGGG-MM-DD	Obavezno
9	Naziv organa koji je izdao licencu		
9.1	Naziv organa koji je izdao licencu	Tekst	Obavezno
10	Referentni broj zaposlenog kod poslodavca		
10.1	Referentni broj zaposlenog	Tekst	Neobavezno
11	Fotografija nosioca lice		
11.1	Fotografija	Originalna ili elektronski skenirana	Obavezno
12	Potpis nosioca		
12.1	Potpis nosioca	Original/ fotokopija/ elektronski skenirana	Obavezno
13	Adresa nosioca		
13.1	Adresa nosioca	Ulica i broj	Tekst
13.2		Mjesto	Tekst
13.3		Država	Tekst
13.4		Pošanski broj	Alfanumerički kod
13.5		Broj telefona	Alfanumerički kod
13.6		Adresa elektronske pošte	Tekst
14	Dodatne informacije		
14.1	Dodatne informacije		Obavezno
	Polje 9.a.1 – Maternji jezik nosioca	Tekst	
	Polje 9.a.2 – Prostor rezervisan za eventualne druge informacije	Tekst	
15	Zdrastvena ograničenja		
15.1	Zdrastvena ograničenja	Kodirane informacije	Obavezno
	Obavezno korišćenje optičkih naočara/kontaktnih sočiva	(kod b.1)	
	Rezervisano	(kod b.2)	

Odjeljak 3: Istorijat licence

16	Datum prvog izdavanja		
16.1	Datum prvog izdavanja	GGGG-MM-DD	Obavezno
17	Datum isteka		
17.1	Datum isteka (i očekivanog formalnog obnavljanja)	GGGG-MM-DD	Obavezno
18	Ažuriranje(a) (moguće unošenje više zapisa)		
18.1	Datum ažuriranja	GGGG-MM-DD	Obavezno
18.2	Razlog ažuriranja	Tekst	Obavezno
19	Izmjena(e) (moguće je unošenje više zapisa)		
19.1	Datum izmjene	GGGG-MM-DD	Obavezno
19.2	Razlog izmjene	Tekst	Obavezno
20	Suspenzija(e) (moguće je unošenje više zapisa)		
20.1	Trajanje suspenzije	Od (datum) – do (datum)	Obavezno
20.2	Pazlog suspenzije	Tekst	Obavezno
21	Oduzimanje(a) (moguće je unošenje više zapisa)		
21.1	Datum oduzimanja	GGGG-MM-DD	Obavezno
21.2	Razlog oduzimanja	Tekst	Obavezno
22	Dozvola prijavljena kao izgubljena		
22.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
22.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno
23	Dozvola prijavljena kao ukradena		
23.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
23.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno
24	Dozvola prijavljena kao uništena		
24.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
24.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno

Odjeljak 4: Podaci u vezi sa osnovnim zahtjevima za izdavanje licence i o rezultatima redovnih provjera

25	Obrazovanje		
25.1	Osnovni zahtjev	Najviši dostignuti nivo stručne spreme	Tekst Obavezno
26	Fizička sposobnost		
26.1	Osnovni zahtjev	Uvjerenje o fizičkoj sposobnosti	Tekst Obavezno

26.2	Datum pregleda		GGGG-MM-DD	Obavezno
26.3	Naknadni redovni pregled	Potvrđeno/nije potvrđeno	Tekst	Obavezno
26.4	(moguće je unošenje više zapisa)	Datum poslednjeg pregleda	GGGG-MM-DD	Obavezno
26.5	Naredni pregled	Datum sledećeg formalno očekivanog pregleda	GGGG-MM-DD	Obavezno
26.6	Napomene	Napomene koje se navode: - uobičajeni termin pregleda, - očekivani termin pregleda (u skladu sa ljeakarskim uvjerenjem), - izmjena u informacijama (kod 9.a.2), po potrebi, - izmjena u kodu, - ostalo	GGGG-MM-DD	Obavezno
27	Psihološka sposobnost za rad			
27.1	Osnovni zahtjev	Uvjerenje o psihološkoj sposobnosti za rad	Tekst	Obavezno
27.2	Datum pregleda		GGGG-MM-DD	Obavezno
27.3	Naredni pregled(i)	Samo ako je potrebno (moguće je unošenje više zapisa)	Izjava	Obavezno
27.4		Datum narednog pregleda	GGGG-MM-DD	Obavezno
28	Opšte stručno znanje			
28.1	Osnovni zahtjev	Dokaz o ispunjavanju uslova iz Zakona o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju	Tekst	Obavezno
28.2	Datum provjere		GGGG-MM-DD	Obavezno

REGISTAR SERTIFIKATA ZA UPRAVLJANKE VUČNIM VOZILOM

Br.	Datum		
	Sadržaj	Format	Unos Obavezno/ neobavezno

Odjeljak 1: Podaci o statusu licence

1	Broj licence		
1.1	Broj licence	EIN (12 cifara)	Obavezno
2	Sadašnji status licence		
2.1	Dokazi o sadašnjem statusu licence: - važeća - suspendovana (čeka se konačna odluka) - oduzeta	Tekst	Obavezno
2.2	Pazlozi za suspenziju/oduzimanje	Tekst	Obavezno

Odjeljak 2: Podaci o izdatim sertifikatima

3	Prezime nosioca (isto kao u sertifikatima)		
3.1	Prezime navedeno u ličnoj karti ili pasošu	Tekst	Obavezno
4	Ime nosioca (isto kao u licenci)		
4.1	Ime navedeno u ličnoj karti ili pasošu	Tekst	Obavezno
5	Datum rođenja nosioca		
5.1	Datum rođenja nosioca	GGGG-MM-DD	Obavezno
6	Mjesto rođenja nosioca		
6.1	Mjesto rođenja nosioca	Tekst	Obavezno
7	Datum izdavanja sertifikata		
7.1	Datum izdavanja sertifikata	GGGG-MM-DD	Obavezno
8	Datum isteka sertifikata		
8.1	Datum očekivanog formalnog isteka sertifikata (određuje ga poslodavac)	GGGG-MM-DD	Obavezno
9	Naziv poslodavca koji je izdao sertifikat		
9.1	Naziv poslodavca koji je izdao sertifikat (željeznički prevoznik, upravljač infrastrukture, drugi)	Tekst	Obavezno
10	Referentni broj zaposlenog kod njegovog poslodavca		
10.1	Referentni broj zaposlenog (ako je dodijeljen)	Tekst	Obavezno
11	Fotografija nosioca		
11.1	Fotografija	Original ili elektronski skenirana	Obavezno

12	Potpis nosioca			
12.1	Potpis	Original/fotokopija/elektron ski skeniran	Obavezno	
13	Adresa nosioca			
13.1	Adresa nosioca	Ulica i broj	Tekst	Obavezno
13.2		Mjesto	Tekst	Obavezno
13.3		Država	Tekst	Obavezno
13.4		Poštanski broj	Alfanumerički kod	Obavezno
13.5		Broj telefona	Alfanumerički kod	Neobavezno
13.6		Adresa elektronske pošte	Tekst	Neobavezno
14	Adresa poslodavca kod koga nosilac sertifikata ovlašten za vožnju			
14.1	Adresa ŽP/UI/dr.	Ulica i broj	Tekst	Obavezno
14.2		Mjesto	Tekst	Obavezno
14.3		Država	Tekst	Obavezno
14.4		Poštanski broj	Alfanumerički kod	Obavezno
14.5		Osoba za kontakt	Tekst	Neobavezno
14.6		Broj telefona	Tekst	Obavezno
14.7		Broj faksa	Tekst	Obavezno
14.8		Elektronska pošta	Tekst	Obavezno
15	Kategorija za koju je nosilac sertifikata ovlašten			
15.1	Odgovarajući kod(ovi)	Tekst	Obavezno	
16	Tipovi vučnih vozila za koje je nosilac sertifikata ovlašten da upravlja			
16.1	(spisak, zapis se ponavlja)	Tekst	Obavezno	
16.2	Za svaku stavku se dodaje datum naredne očekivane provjere stručne osposobljenosti	GGGG-MM-DD	Obavezno	
17	Infrastruktura na kojoj nosilac sertifikata ovlašten da vozi			
17.1	(spisak, zapis se ponavlja)	Tekst	Obavezno	
17.2	Za svaku stavku se dodaje datum naredne očekivane provjere stručne osposobljenosti	GGGG-MM-DD	Obavezno	
18	Poznavanje jezika			
18.1	(spisak, zapis se ponavlja)	Tekst	Obavezno	
18.2	Za svaku stavku se dodaje datum naredne očekivane provjere	GGGG-MM-DD	Obavezno	
19	Dodatne informacije			
19.1	(spisak, zapis se ponavlja)	Tekst	Obavezno	

20	Dodatna ograničenja		
20.1	(spisak, zapis se ponavlja)	Tekst	Obavezno

Odjeljak 3: Istorijat sertifikata

21	Datum prvog izdavanja		
21.1	Datum prvog izdavanja sertifikata	GGGG-MM-DD	Neobavezno
22	Ažuriranje (moguće je unošenje više zapisa)		
22.1	Datum ažuriranja	GGGG-MM-DD	Obavezno
22.2	Detalji i razlozi ažuriranja (ispravka jednog ili više podataka u sertifikatu, npr. lične adrese mašinovođa)		Obavezno
23	Izmjene (moguće je unošenje više zapisa)		
23.1	Datum izmjene i dopune	GGGG-MM-DD	Obavezno
	Razlog za izmjene sa pozivanjem na određene dijelove sertifikata: - Izmjene i dopune u polju 3: Kategorija vučnih vozila - Izmjene i dopune u polju 4: Dodatne informacije - - Izmjene i dopune u polju 5: Ovladavanje novim znanjima jezika ili redovna provjera stručne osposobljenosti - Izmjene i dopune u polju 6: Ograničenja - Izmjene i dopune u koloni 7: Ovladavanje novim znanjima o voznim sredstvima ili redovna provjera stručne osposobljenosti - Izmjene i dopune u koloni 8: Ovladavanje novim znanjima o infrastrukturi ili redovna provjera stručne osposobljenosti	Tekst	Obavezno
24	Suspenzija (moguće unošenje više zapisa)		
24.1	Trajanje suspenzije	Od (datum) do (datum)	Obavezno
24.2	Razlog suspenzije	Tekst	Obavezno
25	Oduzimanje (moguće je unošenje više zapisa)		
25.1	Datum oduzimanja	GGGG-MM-DD	Obavezno
25.2	Razlog oduzimanja	Tekst	Obavezno
26	Dodatno uvjerenje prijavljeno kao izgubljeno		
26.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
26.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno
27	Dodatno uvjerenje prijavljeno kao ukradeno		
27.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
27.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno
28	Dodatno uvjerenje prijavljeno kao uništeno		
28.1	Datum obavještenja	GGGG-MM-DD	Obavezno
28.2	Datum izdavanja duplikata	GGGG-MM-DD	Obavezno

Odjeljak 4: Podaci u vezi sa osnovnim zahtjevima za izdavanje sertifikata i o rezultatima redovnih provjera

29	Poznavanje jezika			
29.1	Osnovni zahtjev	Radni jezici za koje je izdata potvrda o poznavanju	Tekst	Obavezno
29.2	Redovna provjera	Datum potvrde o položenom ispitu za svaki jezik. Moguće je unošenje više zapisa.	GGGG-MM-DD	Obavezno
30	Poznavanje vučnih vozila			
30.1	Osnovni zahtjev	Vučna vozila za koja je položen stručni ispit	Tekst	Obavezno
30.2	Periodične provjere stručne osposobljenosti	Datum provjere (potvrđeno poznavanje). Moguće je unošenje više zapisa.	GGGG-MM-DD	Obavezno
31	Poznavanje infrastrukture			
31.1	Osnovni zahtjev	Infrastruktura za koju je položen stručni ispit	Tekst	Obavezno
31.2	Periodične provjere stručne osposobljenosti	Datum provjere (potvrđeno poznavanje). Moguće je unošenje više zapisa.	GGGG-MM-DD	Obavezno

Na osnovu člana 82 stav 5 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Službeni list CG", broj 1/14), uz saglasnost Ministarstva prosvjete, Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽIM USLOVIMA U POGLEDU KADRA, OPREME I PROSTORA KOJE
TREBA DA ISPUNJAVA PRAVNO LICE ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE
RADNIKA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU**

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi koje u pogledu kadra, opreme i prostora, treba da ispunjava pravno lice za stručno osposobljavanja radnika u željezničkom saobraćaju (u daljem tekstu: Centar za stručno osposobljavanje).

Uslovi u pogledu kadra

Član 2

Centar za stručno osposobljavanje, u pogledu kadra, treba da ima najmanje:

1) pet predavača stručno-tehničkih predmeta sa najmanje završenim VIII nacionalnim okvirom kvalifikacija iz oblasti saobraćaja, mašinstva, elektrotehnike ili građevinarstva, najmanje tri godine radnog iskustva na radnim mjestima službi koje organizuju rad izvršne službe na željeznici u odgovarajućoj oblasti kojoj pripada stručno-tehnički predmet koji predaju i položen pedagoško-andragoški ispit;

2) tri predavača praktične obuke i vještina sa najmanje završenim IV1 nacionalnim okvirom kvalifikacija iz oblasti saobraćaja, mašinstva, elektrotehnike ili građevinarstva najmanje pet godina iskustva na radnom mjestu izvršne službe u oblasti kojoj pripada stručno-tehnički predmet koji predaju i položen pedagoško-andragoški ispit.

Predavači stručno-tehničkih predmeta i predavači praktične obuke i vještina treba da imaju položen stručni ispit za rad na željeznici za odgovarajući stepen stručne spreme.

Praktičnu nastavu za radno mjesto mašinovođe izvode lica koja imaju važeću licencu (dozvolu) za upravljanje vučnim vozilom i sertifikat za odgovarajuću seriju vučnog vozila i infrastrukturu.

Uslovi u pogledu opreme

Član 3

Centar za stručno osposobljavanje u skladu sa programima stručnog osposobljavanja, u pogledu opreme, treba da:

1) ima tehnička sredstva za prikazivanje sadržaja programa stručnog osposobljavanja (tehnička sredstva za video prezentaciju nastavnog sadržaja, vizuelna sredstva, šeme, skice, fotografije, simulatori).

2) raspolaže ili ima pristup odgovarajućim sredstvima, objektima i uređajima (željeznička vozila, signalno-sigurnosni i telekomunikacioni uređaji, stabilna postrojenja električne vuče, željeznički objekti i pruga) ili odgovarajućim simulatorima ako program stručnog osposobljavanja uključuje praktičnu nastavu;

3) ima opremu za vođenje baze podataka za evidentiranje, polaganja stručnih ispita i provjeru znanja kandidata;

4) stručnu literaturu i važeće propise u elektronskoj i pisanoj formi iz oblasti za koje se kandidati osposobljavaju, radi sprovođenja teorijskog dijela stručnog osposobljavanja kandidata.

Uslovi u pogledu prostora

Član 4

Centar za stručno osposobljavanje, u pogledu prostora, treba da ima u svojini ili zakupu prostor za obavljanje stručnog osposobljavanja koji treba da ima 1,5 m² radnog prostora po kandidatu i predavaču sa obezbjeđenim uslovima za smještaj tehničke opreme za prikazivanje sadržaja programa stručnog osposobljavanja (tehnička sredstva za video prezentaciju nastavnog sadržaja, vizuelna sredstva, šeme, skice, fotografije, simulatori).

Stupanje na snagu

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 05-344/22-2014/5

Podgorica, 20. juna 2022. godine

Ministar,
mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

969.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti odredaba čl. 15. i 16., člana 17. st. 1., 3., 4., 5., 6., 7. i 8., čl. 18., 19., 21., 22., 24. i 25., člana 26. st. 1., 3., 4. i 5., čl. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, broj 64/17., 44/18., 63/18. i 82/20.) i odbija se predlog za utvrđivanje neustavnosti odredaba člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, u vrijeme važenja.

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik Budimir Šćepanović i sudije - Milorad Gogić, Miodrag Iličković i Desanka Lopičić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 1. i stav 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 9. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 11/15.), na sjednici od 12. maja 2022. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti odredaba čl. 15. i 16., člana 17. st. 1., 3., 4., 5., 6., 7. i 8., čl. 18., 19., 21., 22., 24. i 25., člana 26. st. 1., 3., 4. i 5., čl. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, broj 64/17., 44/18., 63/18. i 82/20.).

II ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti odredaba člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, u vrijeme važenja.

III Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Obrazloženje

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Ranko Krivokapić, Danijela Pavičević i Dritan Abazović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti odredaba čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26., 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„(...) Ustavom Crne Gore propisano je: da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva (član 9.); da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3.); da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za Crnu Goru (član 16. tač. 1. i 5.); da se jemči pravo na lokalnu samoupravu (član 22.); da se jemči pravo svojine i da niko ne može biti lišen ili ograničen prava svojine, osim kada to zahtjeva javni interes, uz pravičnu naknadu (član 58. st. 1. i 2.); da se u lokalnoj samoupravi odlučuje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika i da pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva (član 113.); da opština vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini u skladu sa zakonom i da opština ima imovinu (član 116.); da je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti (član 117. stav 1.); da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom (član 145.) i da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima (član 149. stav 1. tačka 1.).

Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi (...) propisano je: da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u zakonskim okvirima, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva (član 3.); da će javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima i da bi prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebalo uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti i da će lokalne vlasti biti konsultovane, u mjeri u kojoj je to moguće, blagovremeno i naodgovarajući način prilikom planiranja i odlučivanja o svim pitanjima koja ih se direktno tiču (član 4. stav 2. i 5.). (...)

Potvrđivanjem Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Crna Gora kao država potpisnica obavezala se i da radi na ostvarivanju ciljeva sadržanih u načelima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kojima se izražava: da je pravo građana da učestvuju u obavljanju javnih poslova, jedan od demokratskih principa, zajednički svim državama članicama Savjeta Evrope; da je najneposrednijem ostvarivanju ovog prava moguće upravo na lokalnom nivou; da samo lokalne vlasti sa stvarnim odgovornostima mogu obezbijediti upravu koja će biti efikasna i bliska građanima; da je očuvanje i jačanje lokalne samouprave doprinos izgradnji Evrope zasnovane na načelima demokratije i decentralizacije vlasti, za čije poštovanje, donošenjem Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, se Crna Gora, kao država potpisnica, obavezala. (...)

Suprotno Ustavu i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, osporenim odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, narušava se sistem lokalne samouprave i vrši potpuna centralizacija poslova iz dosadašnje nadležnosti lokalne samouprave u oblasti planiranja - uređenja prostora i izgradnje objekata.

Suprotno Ustavu i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi osporenim odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata suspenduje se pravo na lokalnu samoupravu, o navedenim pitanjima se ne odlučuje u lokalnoj samoupravi neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika i krši se pravo na lokalnu samoupravu koje obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Iz citiranih odredbi Ustava Crne Gore i citiranih zakonskih odredbi, proizilazi da, pored toga što vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini, opština ima i sopstvenu imovinu te da je autonomno pravo opštine da samostalno vrši nadležnosti raspolaganja i upravljanja svojom imovinom shodno njenoj namjeni u skladu sa zakonom i dobrom praksom ekonomskog i finansijskog menadžmenta.

Suprotno Ustavu i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, osporenim odredbama navedenog zakona ograničava se pravo jedinica lokalne samouprave na imovinu. Poslovi planiranja i uređenja prostora i izgradnje objekata na imovini u vlasništvu opštine u potpunosti se prenose na državne organe vlasti, bez ikakve mogućnosti opštine da, izuzev davanja mišljenja, utiču na rješavanje pitanja koja namjena prostora će biti određena na imovini u njenom vlasništvu i koji objekti će se graditi na zemljištu u njenom vlasništvu.

Takvim zakonskim određenjem narušava se Ustavom zagarantovana autonomnost lokalne samouprave u vršenju njenih nadležnosti, ograničava se opštini vršenje određenih svojinskih ovlašćenja na imovini u njenom vlasništvu, a državnim organima vlasti daju ovlašćenja koja u odnosu na izvršene nadležnosti opštine, po Ustavu ne pripadaju.

Suprotno Ustavu i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, osporenim odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ukida se pravo lokalnih samouprava da uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva, krši se princip po kome će javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima i po kome se prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebaju uzeti u obzir obim i priroda posla i zahtjevi u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti. (...)

2. U odgovoru Skupštine Crne Gore na navode sadržane u predlogu, pored ostalog, navedeno je:

„(...) Članom 4. Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisano je da se osnovna ovlašćenja i odgovornosti lokalnih vlasti utvrđuju Ustavom i Statutom, da ova odredba ne sprečava prenošnje ovlašćenja i odgovornosti na lokalne vlasti za specifične svrhe u skladu sa zakonom; da će javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima i da prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti treba uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i specifičnosti.

Dakle, ostavljeno je na procjenu, svakoj Državi potpisnici, da Ustavom i zakonom utvrdi koji su to poslovi koji su u okviru sopstvene nadležnosti opštine, a koji su to preneseni poslovi, odnosno oni poslovi gdje država procijeni da će ih efikasnije i ekonomičnije vršiti lokalna samouprava. Znači, u konkretnom slučaju je procijenjeno da će poslove u oblasti planiranja i uređenja prostora efikasnije i ekonomičnije vršiti državni organi.

Ustavom nije garantovano da je oblast uređenja prostora nadležnost opštine, niti Zakon o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisuje da je oblast planiranja i uređenja prostora sopstvena nadležnost opštine.

Zakon o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi daje jednu uopštenu formulaciju, koja promovise decentralizaciju u svakoj oblasti gdje je to efikasno i gdje je to moguće, ali ne u svim oblastima i ne po svaku cijenu. Ono što je jedino detaljno regulisano navedenim Zakonom jeste fiskalna decentralizacija, ali i u tom slučaju država je ta koja utvrđuje koji su to sopstveni prihodi lokalnih samouprava.

Sa naprijed navedenih razloga smatramo da se odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ne narušava sistem lokalne samouprave, niti suspenduje pravo na lokalnu samoupravu, niti se opštinama ograničava vršenje određenih svojinskih ovlašćenja na imovinu u njenom vlasništvu, kako se to navodi u predlogu.

Naprotiv, osporenim odredbama omogućava se vršenje javnih poslova u ovoj oblasti na efikasan i ekonomičan način, što do sada nije bio slučaj. (...)

2.1. U mišljenju Vlade Crne Gore na navode sadržane u predlogu, pored ostalog, navedeno je:

„(...) Osnovno polazište pri propisivanju rješenja sadržanih u osporenim odredbama Zakona bili su: površina teritorije Crne Gore (13.812 km²), brojnost i složenost državnih i lokalnih planskih dokumenata (preko 600), neblagovremeno izvršavanje obaveza nadležnih subjekata, slabo interesovanje na tenderima za izradu planske dokumentacije (što dovodi do ponavljanja postupaka), neažurne podloge, neažurni obrađivači, usaglašavanja, administrativni kapaciteti, finansijska sredstva i dr.

Kada su u pitanju lokalni planski dokumenti, samo je jedna opština donijela prostorno-urbanistički plan u, Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 51/08, 34/11, 35/13. i 33/14.), propisanom roku od jedne godine. Ovaj, za lokalnu samoupravu, krovni planski dokument, ni poslije skoro 10 godina od donošenja pomenutog, derogiranog Zakona, nije donijet od strane određenog broja lokalnih samouprava - što dovodi u pitanje sposobnost lokalnih samouprava za obavljanje javnih poslova, o kojoj se govori u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi.

Poslovi opštine, dakle, utvrđuju se u skladu sa zakonom, a što znači u skladu sa zakonom kojim se uređuje određena upravna oblast pa je, u tom smislu, i sistem planiranja prostora i izgradnje objekata uređen Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Rješenja sadržana u zakonu kojim se uređuje određena upravna oblast pa, tako, i oblast planiranja prostora, a koja se odnose na nadležnost lokalne samouprave, transponuju se u Zakon o lokalnoj samoupravi.

Sistem planiranja prostora (vrste i sadržaj planova, način donošenja i dr.) uređen je Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, nakon čega je izvršeno odgovarajuće usklađivanje novog Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore“, broj 2/18.). Shodno tome, lokalne samouprave više ne donose planske dokumente, već urbanističke projekte (član 26.), kako je i predviđeno Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Planskim dokumentima definiše se organizacija, korišćenje i namjena prostora, kao i način i uslovi realizacije planskih rješenja. Prostor se planira planskim dokumentima, bez obzira na svojinski režim zemljišta. U suprotnom, prostor se ne bi mogao planirati u skladu sa ciljevima i načelima planiranja utvrđenim Zakonom.

Zbog svega navedenog, Vlada smatra da se osporenim odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ne narušava sistem lokalne samouprave, odnosno ne suspenduje pravo na lokalnu samoupravu, niti se opštini ograničava vršenje određenih svojinskih ovlašćenja na imovini u njenom vlasništvu, kako se navodi u predlogu pet poslanika.

Naprotiv, osporenim odredbama se afirmiše sistem lokalne samouprave, ali na drugačiji način nego što je to bio slučaj do donošenja Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. (...)

3. Osporenim odredbama Zakona propisano je:

“II. PLANIRANJE PROSTORA
3. Izrada i donošenje planskih dokumenata
Vrste planskih dokumenata
Član 15.

Planski dokumenti su:

1) prostorni plan Crne Gore;

2) plan generalne regulacije Crne Gore.

Donošenje prostornog plana Crne Gore i plana generalne regulacije Crne Gore je obavezno.

Prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije Crne Gore donosi Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Prostorni plan Crne Gore
Član 16.

Prostorni plan Crne Gore je strateški dokument i opšta osnova organizacije i uređenja prostora Crne Gore kojim se određuju državni ciljevi i mjere prostornog razvoja, u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem Crne Gore.

Prostornim planom Crne Gore određuju se, naročito: politika korišćenja prostora i razvoj funkcija i djelatnosti u Crnoj Gori; položaj i pravci prostornog razvoja Crne Gore u odnosu na okruženje; programske projekcije dugoročnog razvoja i prostornog uređenja; osnove dugoročne politike planiranja; koncept organizacije uređenja i korišćenja prostora sa mrežom naselja; koncept planiranja područja mora; infrastrukturni sistemi i način njihovog povezivanja sa infrastrukturnim sistemima u okruženju.

Prostorni plan Crne Gore sadrži, naročito: smjernice za izradu plana generalne regulacije Crne Gore; smjernice za zaštitu životne sredine; smjernice za zaštitu, upravljanje i planiranje predjela; smjernice za zaštitu kulturne baštine; osnove zaštite od interesa za odbranu zemlje i zaštitu i spašavanje; smjernice za sprječavanje i zaštitu od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i drugih nesreća; smjernice za smanjenje seizmičkog rizika; smjernice za prilagođavanje plana generalne regulacije Crne Gore na klimatske promjene; smjernice za povećanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije; smjernice za koncesiona područja i ostale smjernice za sprovođenje plana.

Plan generalne regulacije Crne Gore
Član 17.

Plan generalne regulacije Crne Gore je planski dokument kojim se detaljnije određuju ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja Crne Gore, uz uvažavanje specifičnih potreba koje proizlaze iz regionalnih posebnosti, razrađuju ciljevi planiranja prostora i uređuje racionalno korišćenje prostora i područja mora, u skladu sa ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem.

Plan generalne regulacije Crne Gore donosi se za sjeverni, središnji i primorski region, kao i područje nacionalnih parkova i područje pod zaštitom Organizacije za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNESCO).

Obuhvat regiona određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, izuzimajući područja nacionalnih parkova i područja pod zaštitom UNESCO.

Primorski region, pored obuhvata u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, obuhvata i teritorijalno more i isključivu ekonomsku zonu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje more.

Planom generalne regulacije Crne Gore određuje se, naročito: namjena površina; uslovi uređivanja, izgradnje i korišćenja prostora; koridori i kapaciteti za infrastrukturu; granice građevinskih područja naselja; granice izdvojenih građevinskih područja van naselja; granice izdvojenih djelova građevinskog područja naselja; granice obuhvata za koje se razrađuju detaljna urbanistička rješenja; granice zona urbane sanacije; prostor predviđen za razradu urbanističkim projektima; granice područja pod zaštitom do II kategorije po kategorizaciji Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN), međunarodno zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Plan generalne regulacije Crne Gore sadrži, naročito: pravila uređenja i pravila građenja po zonama; pravila parcelacije; smjernice urbane sanacije; smjernice za izradu urbanističkih projekata; smjernice za pejzažnu arhitekturu; smjernice za zaštitu kulturne baštine; smjernice za unapređenje i zaštitu prirode i životne sredine; smjernice za prevenciju i zaštitu od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i drugih nesreća; smjernice za prilagođavanje na klimatske promjene; smjernice za smanjenje seizmičkog rizika; smjernice za povećanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije; smjernice za koncesiona područja; ekonomsko-tržišnu projekciju, i ostale smjernice za sprovođenje plana.

Za centar jedinice lokalne samouprave, plan generalne regulacije Crne Gore obavezno sadrži detaljno urbanističko rješenje.

Radi prostornog razvoja seoskog područja i podsticanja njihovog održivog razvoja, a uvažavajući geomorfološke različitosti (brdska, planinska, primorska i dr.), kao i regionalne i tradicionalne osobenosti (zbijen, razbijen tip, povremeno i stalno naseljena), plan generalne regulacije Crne Gore obavezno sadrži osnovu uređenja seoskih područja.

Period donošenja

Član 18.

Prostorni plan Crne Gore donosi se za period od 20 godina.

Plan generalne regulacije Crne Gore donosi se za period od deset godina.

Sadržaj planskog dokumenta

Član 19.

Planski dokument iz člana 15. ovog zakona obavezno sadrži tekstualni i grafički dio.

Tekstualni dio planskog dokumenta obavezno sadrži smjernice za sprovođenje planskog dokumenta.

Smjernice za sprovođenje plana generalne regulacije Crne Gore sadrže pravila uređenja i pravila građenja.

Plan generalne regulacije Crne Gore sadrži urbanističko-tehničke uslove.

Grafički dio, u zavisnosti od vrste planskog dokumenta, čine kartografski prikazi i grafički prilozi na kojima se, u zakonom propisanoj razmjeri, prikazuju postojeće stanje i planirani zahvati u prostoru.

Bliži sadržaj i formu planskog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Poslovi na izradi i donošenju planskog dokumenta

Član 21.

Poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vrši Ministarstvo.

Poslovima iz stava 1. ovog člana, smatraju se, naročito: priprema odluke o izradi planskog dokumenta i programskog zadatka; obezbjeđenje baznih studija, podloga i ostale dokumentacije potrebne za izradu planskog dokumenta; pribavljanje smjernica i uslova u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode; organizacija izrade planskog dokumenta; priprema koncepta planskog dokumenta; sprovođenje postupka prethodnog učešća javnosti; izrada planskog dokumenta; sprovođenje javne rasprave; priprema odluke o donošenju planskog dokumenta; drugi poslovi u vezi izrade i donošenja planskog dokumenta.

Koncept planskog dokumenta Ministarstvo priprema po pribavljenom mišljenju vršioca revizije planskog dokumenta.

Metodologiju izrade planskog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta

Član 22.

Izradom planskog dokumenta rukovodi rukovodilac izrade planskog dokumenta.

Rukovodioca izrade planskog dokumenta određuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove planiranja.

Za rukovodioca izrade prostornog plana Crne Gore može se odrediti diplomirani prostorni planer koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog planiranja.

Za rukovodioca izrade plana generalne regulacije Crne Gore može se odrediti diplomirani inženjer arhitekture ili diplomirani prostorni planer koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog odnosno urbanističkog planiranja.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta odgovoran je za usklađenost planskog dokumenta sa ovim zakonom.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta određuje stručni tim za izradu planskog dokumenta, uz saglasnost Ministarstva.

U stručni tim iz stava 6. ovog člana može da se odredi lice koje posjeduje najmanje kvalifikaciju VIII1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima prostornog odnosno urbanističkog planiranja.

U stručni tim iz stava 6. ovog člana obavezno se određuje najmanje jedan predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju se teritoriju izrađuje planski dokument, koga imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta i stručni tim imaju pravo na naknadu u visini određenoj aktom iz stava 2. ovog člana.

Odluka o izradi planskog dokumenta

Član 24.

Izradi planskog dokumenta pristupa se na osnovu odluke o izradi planskog dokumenta (u daljem tekstu: odluka o izradi) koju donosi Vlada.

Odluka o izradi sadrži, naročito: pravni osnov izrade; teritoriju odnosno područje za koje se plan izrađuje, rok izrade; način finansiranja, način saradnje sa susjednim državama u odnosu na planiranje prostora i područja mora i dr.

Nacrt odluke o izradi plana generalne regulacije Crne Gore Ministarstvo dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja predloga smjernica za izradu programskog zadatka.

Predlog smjernica za izradu programskog zadatka jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema nacrta odluke iz stava 3. ovog člana.

Ako jedinica lokalne samouprave ne dostavi predlog smjernica za izradu programskog zadatka u roku iz stava 4. ovog člana, smatraće se da nema zahtjeva u pogledu dopune nacrta odluke o izradi.

Predlozi smjernica iz stava 4. ovog člana obavezno sadrže pozive na odredbe zakona, posebnih propisa, sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima na kojima se zasnivaju predlozi smjernica.

Predlozima smjernica iz stava 4. ovog člana ne mogu se postavljati uslovi kojima se mijenjaju ciljevi, programska polazišta i smjernice za izradu planskog dokumenta određeni Prostornim planom Crne Gore.

Istovremeno sa donošenjem odluke o izradi donosi se, u skladu sa posebnim propisom, i odluka o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Odluka o izradi objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Ministarstvo je dužno da odluku o izradi objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Programski zadatak

Član 25.

Sastavni dio odluke o izradi je programski zadatak koji sadrži, naročito: obuhvat i granice planskog dokumenta; uslove i smjernice planskog dokumenta višeg reda i razvojnih strategija; principe, viziju i ciljeve planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite prostora; konceptualni okvir planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite planskog područja sa strukturom osnovnih namjena površina i korišćenja zemljišta.

Zabrana građenja

Član 26.

Odluka o izradi sadrži, po potrebi, i odredbu o zabrani građenja na prostoru ili dijelu prostora za koji se taj plan izrađuje, kao i vrstu objekata na koje se zabrana građenja odnosi.

Zabrana građenja iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na objekte na kojima postoje stečena prava kao i na objekte iz člana 109.a ovog zakona.

Stečenim pravom smatra se pravo građenja objekta na osnovu prijave građenja i dokumentacije iz člana 91. ovog zakona odnosno pravo stečeno po osnovu važeće građevinske dozvole.

Odluka o zabrani građenja može se donijeti i nakon donošenja odluke o izradi.

Zabrana građenja primjenjuje se do roka utvrđenog odlukom iz st. 1. i 4. ovog člana.

Dostavljanje nacrta planskog dokumenta jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove

Član 28.

Nacrt planskog dokumenta Ministarstvo, prije revizije, dostavlja na mišljenje jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove.

Jedinica lokalne samouprave i organ za tehničke uslove dužni su da mišljenje na nacrt planskog dokumenta dostave Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema nacrta.

Ako se mišljenje na nacrt planskog dokumenta ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana, smatraće se da nema primjedbi.

Ako organ za tehničke uslove u mišljenju navede da nije saglasan sa predloženim tehničkim uslovima, dužan je da u roku od 60 dana od dana prijema nacrta planskog dokumenta dostavi novi predlog u pogledu tehničkih uslova za čije je izdavanje nadležan.

Tehničkim uslovima iz stava 4. ovog člana smatraju se uslovi priključenja na infrastrukturu.

Revizija planskog dokumenta

Član 29.

U postupku izrade planskog dokumenta obavezna je revizija.

Revizijom planskog dokumenta smatra se: provjera usklađenosti planskog dokumenta sa odlukom o izradi; provjera međusobne usklađenosti u smislu člana 8. ovog zakona; provjera usklađenosti planskog rješenja sa pravilima struke; provjera usklađenosti sa propisanim standardima i normativima; provjera opravdanosti planskog rješenja i provjera usklađenosti sa ovim zakonom.

Revizija planskog dokumenta može biti pozitivna ili negativna.

O izvršenoj reviziji planskog dokumenta sačinjava se izvještaj.

Izvještaj iz stava 4. ovog člana dužni su da potpišu svi članovi vršioca revizije.

Dostavljanje planskog dokumenta Vladi radi utvrđivanja nacrt

Član 32.

Ministarstvo je dužno da nacrt planskog dokumenta sa mišljenjima iz čl. 27. i 28. ovog zakona i izvještajem iz člana 31. ovog zakona dostavi Vladi, radi utvrđivanja nacrt i njegovog stavljanja na javnu raspravu.

Uz nacrt planskog dokumenta dostavlja se program održavanja javne rasprave.

Ministarstvo je dužno da nacrt planskog dokumenta objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana utvrđivanja nacrt.

Priprema predloga planskog dokumenta

Član 36.

Na osnovu izvještaja o javnoj raspravi, Ministarstvo priprema predlog planskog dokumenta.

IV. IZGRADNJA OBJEKATA

2. Tehnička dokumentacija

Izdavanje urbanističko – tehničkih uslova

Član 74.

Urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije izdaje Ministarstvo u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva zainteresovanog lica.

U zahtjevu iz stava 1. ovog člana, pored podataka propisanih zakonom kojim se uređuje upravni postupak, navode se i podaci o identifikaciji katastarske parcele.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za dalekovode, žičare, ski-liftove, puteve, željeznice, vodovode, kanalizacione vodove, telekomunikacione vodove, optičke kablove, gasovode, toplovode i naftovode, kao i sve druge vodove, umjesto podataka o identifikaciji katastarske parcele, mogu se navesti podaci o situaciji trase.

Ministarstvo je dužno da urbanističko-tehničke uslove izda u skladu sa planskim dokumentom.

Uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana, pribavlja Ministarstvo.

Investitor odnosno projektant može Ministarstvu podnijeti zahtjev za izmjenu odnosno dopunu tehničkih uslova sa predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priključaka.

Zahtjev iz stava 6. ovog člana Ministarstvo dostavlja nadležnom organu za tehničke uslove na saglasnost.

Ako organ za tehničke uslove ne dostavi uslove iz st. 5. i 7. ovog člana, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva smatraće se da je saglasan sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planskim dokumentom odnosno predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priključaka.

Ministarstvo je dužno da izdate urbanističko-tehničke uslove dostavi nadležnom inspeksijskom organu u roku od tri dana od dana izdavanja.

Ministarstvo je dužno da urbanističko-tehničke uslove objavi na internet stranici u roku od jednog dana od dana izdavanja.

Za izdavanje uslova iz st. 1. i 5. ovog člana plaća se naknada čiju visinu određuje Vlada.

Za davanje saglasnosti iz stava 7. ovog člana, kao i za list nepokretnosti i kopiju plana ne plaća se taksa, naknada, odnosno drugi troškovi izdavanja.

Urbanističko-tehnički uslovi izdaju se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.”

3.1. Osporene odredbe člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, u vrijeme važenja, glasile su:

“II. PLANIRANJE PROSTORA

3. Izrada i donošenje planskih dokumenata

Plan generalne regulacije Crne Gore

Član 17. stav 2.

Plan generalne regulacije Crne Gore obuhvata sjeverni, središnji i primorski region, kao i područje nacionalnih parkova i područje pod zaštitom Organizacije za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNESCO).

Zabrana građenja

Član 26. stav 2.

Zabrana građenja iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na objekte na kojima postoje stečena prava.”

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporenih odredaba čl. 15. i 16., člana 17. st. 1., 3., 4., 5., 6., 7. i 8., čl. 18., 19., 21., 22., 24. i 25., člana 26. st. 1., 3., 4. i 5., čl. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njihove neustavnosti i da se odbije predlog za utvrđivanje neustavnosti osporenih odredaba člana 17. stav 2. i 26. stav 2. Zakona, u vrijeme njihovog važenja.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

“DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Podjela vlasti

Član 11.

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16. tač. 3, 4. i 5.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

3) način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje;

4) sistem lokalne samouprave i

5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO DRUGI

LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Pravo na lokalnu samoupravu

Član 22.

Jemči se pravo na lokalnu samoupravu.

4. EKONOMSKA, SOCIJALNA I KULTURNA PRAVA I SLOBODE

Svojina

Član 58. st. 1. i 2.

Jemči se pravo svojine.

Niko ne može biti lišen ili ograničen prava svojine, osim kada to zahtijeva javni interes, uz pravičnu naknadu.

DIO TREĆI

UREĐENJE VLASTI

1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost

Član 82. tač. 2., 3. i 7.

Skupština:

2) donosi zakone;

3) donosi druge propise i opšte akte (odluke, zaključke, rezolucije, deklaracije i preporuke);

7) donosi plan razvoja i prostorni plan Crne Gore.

3. VLADA CRNE GORE

Nadležnost

Član 100. tač. 2., 3. i 5.

Vlada:

- 2) izvršava zakone, druge propise i opšte akte;
- 3) donosi uredbe, odluke i druge akte za izvršavanje zakona i
- 5) predlaže plan razvoja i prostorni plan Crne Gore.

Državna uprava

Član 111.

Poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave.

Prenošenje i povjeravanje poslova

Član 112.

Pojedini poslovi državne uprave mogu se zakonom prenijeti na lokalnu samoupravu ili drugo pravno lice.

Pojedini poslovi državne uprave mogu se propisom Vlade povjeriti lokalnoj samoupravi ili drugom pravnom licu.

4. LOKALNA SAMOUPRAVA

Način odlučivanja

Član 113.

U lokalnoj samoupravi odlučuje se neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Svojinska ovlašćenja i finansiranje

Član 116. st. 1. i 2.

Opština vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini u skladu sa zakonom.

Opština ima imovinu.

Samostalnost

Član 117. stav 1.

Opština je samostalna u vršenju svojih nadležnosti.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI

USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost

Član 149. stav 1. tačka 1. i stav 2.

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Ako je u toku postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propis prestao da važi, a nijesu otklonjene posljedice njegove primjene, Ustavni sud utvrđuje da li je taj propis bio saglasan sa Ustavom, odnosno sa zakonom za vrijeme njegovog važenja.“

Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori“, broj 5/08.):

„DIO I

Član 2.

Ustavni i pravni osnov lokalne samouprave

1. Načelo lokalne samouprave biće utvrđeno u domaćem zakonodavstvu i gdje je to moguće Ustavu.

Član 3. stav 1.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u zakonskim okvirima, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna ovlaštenja i odgovornosti lokalnih vlasti, utvrđuju se ustavom ili statutom. Međutim, ova odredba ne sprečava prenošenja ovlaštenja i odgovornosti na lokalne vlasti za specifične svrhe u skladu sa zakonom. Lokalne vlasti, u zakonskim okvirima, imaju punu slobodu da preuzmu inicijativu u vezi sa bilo kojim pitanjem koje nije isključeno iz njihove nadležnosti, niti dodijeljeno nekoj drugoj instanci.

2. Javne poslove će prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima. Prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebalo bi uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti.

3. Ovlaštenja data lokalnim vlastima, po pravilu će biti potpuna i ekskluzivna. Ona ne smiju biti narušena ili ograničena drugom, centralnom ili regionalnom vlašću, osim u skladu sa zakonom.

4. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima.

5. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u mjeri u kojoj je to moguće, blagovremeno i na odgovarajući način prilikom planiranja i odlučivanja o svim pitanjima koja ih se direktno tiču.”

Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (“Službeni list Srbije i Crne Gore - Međunarodni ugovori”, br. 9/03. i 5/05.):

„Član 1.

Zaštita imovine

Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji nači ne utiču na pravo države da primjenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu sa opštim interesima ili da bi obezbijedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni.”

6. Ustavni sud je utvrdio da je u toku postupka pred Ustavnim sudom Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata mijenjan i dopunjavao tri puta: u julu i septembru 2018. godine (bez izmjene osporenih članova) i u avgustu 2020. godine kada su, pored ostalih, izvršene izmjene osporenih odredaba člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona. Iz tih razloga, Ustavni sud je osporene odredbe člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, koje su izmijenjene nakon podnošenja predloga, cijenio u vrijeme njihovog važenja. Odredbama čl. 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, koji je objavljen u “Službenom listu Crne Gore”, broj 82/20., odredba člana 17. stav 2. Zakona izmijenjena je na način što je propisano da “U članu 17. stav 2. riječ "obuhvata" zamjenjuje se riječima: "donosi se za".”, a odredba člana 26. stav 2. Zakona je dopunjena na način što je propisano da “U članu 26. stav 2. poslije riječi "prava" dodaju se riječi: "kao i na objekte iz člana 109.a ovog zakona".”

7. Princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1. stav 2. i član 145. Ustava), podrazumijeva da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis s Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. U području apstraktne kontrole ustavnosti, Ustavni sud je ovlašten da ocjenjuje saglasnost zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i to predstavlja okvir njegovog djelovanja, u smislu odredbe člana 149. stav 1. tačka 1. Ustava. Iz citiranih odredaba Ustava, takođe, proizilazi da je zakonodavac ovlašten da uredi pitanja od interesa za Crnu Goru, pa i način osnivanja, organizaciju i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata, kao i da uredi druga, sa tim povezana, pitanja. Ovlaštenje za uređivanje tih pitanja, saglasno odredbama člana 16. tač. 3. i 5. Ustava, podrazumijeva donošenje zakona kojim se na generalan i apstraktan način uređuju pitanja od značaja za oblast planiranja prostora i izgradnje objekata.

7.1. Saglasno navedenim ustavnim ovlaštenjima zakonodavac je donio Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, kojim je uređen sistem planiranja prostora, način i uslovi izgradnje objekata, legalizacija bespravnih objekata i druga pitanja od značaja za planiranje prostora i izgradnju objekata (član 1.). Planiranje prostora uređeno je Poglavljem II. Zakona: obuhvat (čl. 7. do 11.); praćenje stanja u prostoru – monitoring (čl. 12., 13. i 14.); izrada i donošenje planskih akata (15. do 44.) i sprovođenje plana generalne regularizacije Crne Gore (čl. 45. do 56.). Poglavljem III. Zakona uređena su pitanja uređivanja građevinskog zemljišta (čl. 57. do 66.). U Poglavlju IV. Zakona uređena su pitanja izgradnje objekata (čl. 67. do 111.) i, pored ostalog, osporenim odredbama člana 74. Zakona, utvrđeno je ovlaštenje za nadležno ministarstvo da izdaje urbanističko – tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije, određeni rokovi, uslovi i postupak za njihovo izdavanje. Poglavljem V. Zakona uređena su pitanja uklanjanja objekata (čl. 112., 113. i 114.), a pitanja privremenih i pomoćnih objekata uređena su Poglavljem VI. Zakona (čl. 115. do 120.). Obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, revizije tehničke dokumentacije, građenja objekata, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta i vršenje stručnog nadzora uređeno je Poglavljem VII. Zakona (čl. 121. do 134.). Uslovi, nadležnost i postupak za izdavanje licenci uređeni su Poglavljem VIII. (čl. 135. do 141.), a Poglavljem IX. Zakona uređena su pitanja

članstva u Inženjerskoj komori Crne Gore lica koja obavljaju djelatnost uređenu tim zakonom (čl. 142. do 151.). Pitanja legalizacije bespravnih objekata uređena su u Poglavlju X. Zakona (čl. 152. do 171.). Vrste složenih inženjerskih objekata, uslovi za izgradnju, dokumentacija i druga pitanja uređeni su Poglavljem XI. Zakona (čl. 172. do 195.). Poglavljem XII. Zakona uređena su pitanja nadzora nad primjenom Zakona (čl. 196. do 202.d). Kaznene odredbe uređene su u Poglavlju XIII. Zakona (čl. 203. do 211.), a prelazne i završne odredbe uređene su Poglavljem XIV. Zakona (čl. 212. do 245.).

7.2. Prilikom meritornog odlučivanja o navodima sadržanim u predlogu, Ustavni sud je imao u vidu ustavno načelo jedinstva pravnog poretka, utvrđenog odredbama člana 145. Ustava, s obzirom na to da su obavljanje poslova planiranja i uređenja prostora, ovlaštenja organa državne uprave i lokalne samouprave i pitanja imovine uređena sa više zakona.

7.2.1. Zakonom o državnoj upravi¹ uređeni su poslovi državne uprave, organizacija državne uprave, prenošenje i povjeravanje poslova državne uprave, kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova državne uprave (član 1.). Poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave (organi državne uprave), a pojedine poslove državne uprave vrši lokalna samouprava kad su joj ti poslovi preneseni zakonom, odnosno povjereni aktom Vlade Crne Gore (član 2. st. 1. i 2. Zakona). Odredbama člana 12. Zakona utvrđeno je da su poslovi državne uprave: predlaganje unutrašnje i vanjske politike; normativna djelatnost; izvršavanje zakona i drugih propisa; odlučivanje i preduzimanje drugih upravnih aktivnosti u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom; vršenje upravnog nadzora; obezbjeđivanje vršenja poslova od javnog interesa i drugi poslovi državne uprave utvrđeni zakonom i drugim propisom. Vlada svojim aktom osniva organe državne uprave, utvrđuje upravne oblasti za koje se organi državne uprave osnivaju, kao i organizaciju i način rada državne uprave i uređuje druga pitanja od značaja za organizaciju i rad državne uprave (član 27. Zakona). Odredbama člana 37. st. 1. i 2. Zakona propisano je da se pojedini poslovi državne uprave, u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja, zakonom mogu prenijeti, odnosno propisom Vlade na osnovu elaborata o opravdanosti povjeriti lokalnoj samoupravi, s tim da se zakonom, odnosno propisom utvrdi način njihovog finansiranja.

7.2.2. Zakonom o lokalnoj samoupravi² utvrđeno je da građani i organi lokalne samouprave uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, u skladu sa tim zakonom (član 1.). U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo i vrše poslovi koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade (član 4. Zakona). Građani učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika u organima lokalne samouprave (član 6. stav 1. Zakona). U vršenju poslova lokalne samouprave opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu s Ustavom (član 9. Zakona). Opština ima imovinu i prihode i njima samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom (član 10. Zakona). Sopstveni poslovi opštine utvrđuju se zakonom i statutom opštine i njihovo vršenje opština obezbjeđuje u skladu sa svojim mogućnostima, interesima i potrebama lokalnog stanovništva, a način i uslovi vršenja sopstvenih poslova bliže uređuje opština, u skladu sa zakonom (član 24. Zakona). Opština, u skladu sa zakonom, donosi urbanističke projekte (član 26. tačka 4. Zakona). U okviru sopstvenih nadležnosti opština: raspolaže, upravlja i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlaštenja na državnoj imovini u skladu sa zakonom; rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka u upravnim i drugim stvarima i utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti za realizaciju projekata od lokalnog značaja, u skladu sa zakonom (član 28. tač. 1., 4. i 5. Zakona). Odredbama člana 31. Zakona propisano je: da se vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave zakonom može prenijeti opštini, kad se na taj način obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje (stav 1.); da se vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave može propisom Vlade povjeriti opštini (stav 2.) i da se uslovi pod kojima se pojedini poslovi prenose ili povjeravaju opštini, uređuju zakonom, odnosno propisom Vlade (stav 3.). Opština ima imovinu koju čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom (član 33. Zakona). Svojom imovinom opština raspolaže, štiti je i njom upravlja shodno njenoj namjeni, sa pažnjom dobrog privrednika, u skladu sa posebnim zakonom (član 34. stav 1. Zakona). Skupština opštine je predstavnički organ građana opštine (član 35. stav 1. Zakona) koji, pored ostalog, donosi urbanističke projekte i raspolaže nepokretnom imovinom, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina (član 38. tač. 5. i 9. Zakona). Predsjednik opštine je izvršni organ opštine (član 55. stav 1. Zakona), koji: se stara i odgovoran je za izvršavanje prenesenih i povjerenih poslova; odlučuje o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina; imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu; donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova ako posebnim zakonom nije drugačije utvrđeno (član 58. stav 1. tač. 4., 6., 10. i 16. Zakona) i koji za vršenje prenesenih i povjerenih poslova (pored skupštine opštine) odgovara i Vladi (član 60. stav 2. Zakona). Odredbama člana 84. Zakona propisano je: da opština može imati glavnog gradskog arhitektu, koji vrši poslove propisane zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata (stav 1.); da ako se za vršenje poslova glavnog gradskog arhitekta obrazuje stručna služba, njom rukovodi glavni gradski arhitekta i odgovara za njen rad (stav 2.); da u slučaju iz stava 2. ovog člana, glavni gradski arhitekta donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

¹ „Službeni list Crne Gore“, br. 78/18. i 70/21.

² „Službeni list Crne Gore“, br. 2/18., 34/19., 38/20. i 50/22.

7.2.3. Zakonom o državnoj imovini³ uređeno je korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi (član 1.); utvrđen je pojam državne imovine i da se namjena stvari i drugih dobara u državnoj imovini određuje zakonom ili odlukom nadležnog organa, u skladu sa zakonom (član 2.). Vlasnik stvari u državnoj svojini je Crna Gora, a određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini vrše opštine na način propisan ovim zakonom (član 4. st. 1. i 2. Zakona). Odredbom člana 6. stav 1. Zakona, kao nadležni organi za raspolaganje državnom imovinom Crne Gore, utvrđeni su: Vlada Crne Gore, organ jedinice lokalne samouprave određen zakonom i statutom opštine i Skupština Crne Gore iznad određene vrijednosti, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Odredbama člana 8. Zakona propisano je: da se stvari i druga dobra u državnoj imovini koriste za ostvarivanje funkcija Crne Gore, lokalne samouprave, državnih organa i organa lokalne samouprave i za obavljanje djelatnosti javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno lokalna samouprava (stav 1.) i da se stvari i druga dobra iz stava 1. ovog člana mogu koristiti i za obavljanje djelatnosti radi sticanja prihoda, odnosno dobiti, u skladu sa zakonom (stav 2.). U Poglavlju III. Zakona – Stvari i druga dobra kojima raspolaže opština, utvrđeno je koja su lokalna dobra od opšteg interesa – Prirodna bogatstva (član 15.); lokalna dobra u opštoj upotrebi (član 16.); druga lokalna dobra od opšteg interesa (član 17.) i ostale stvari i dobra sa kojima raspolaže opština (član 18.). Vršenje imovinskih prava opštine uređeno je odredbama člana 34. Zakona na način što je utvrđeno da opština odlučuje o sticanju i raspolaganju pravima koja joj pripadaju u skladu sa ovim zakonom, osim što je obavezna da pribavi prethodnu saglasnost Vlade kod raspolaganja imovinskim pravima u pograničnom području u dubini od 5 km od granične linije i kod otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima koje pripadaju opštini (osim u slučajevima iz člana 40. stav 2. tač. 1., 2., 3. i 4. Zakona).

8. Ustavni sud je, polazeći od navoda iz predloga i međusobne pravne i sistemske povezanosti osporenih odredaba čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, ocijenio da se predlogom, u suštini, osporava zakonodavni model (koncept) planiranja prostora. Naime, osporene odredbe čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26., 28., 29., 32. i 36. su sistematizovane u Glavi II. „Planiranje prostora“ Poglavlje 3. „Izrada i donošenje planskih dokumenata“ Zakona i njima su utvrđene vrste planskih dokumenata; period za koji se donose; njihov sadržaj, ovlašćenja za obavljanje poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata; postupak njihovog donošenja - donošenje odluke o izradi i njen sadržaj, utvrđivanje programskog zadatka, mogućnost zabrane građenja na prostoru (ili dijelu prostora) za koji se plan donosi; utvrđena je obaveza prethodnog učešća javnosti u postupku izrade planskog dokumenta i način njenog obezbjeđivanja; obaveza dostavljanja nacrt planskog dokumenta na mišljenje jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove; obaveza revizije planskog dokumenta, organi i postupak vršenja revizije; obaveza dostavljanja nacrt planskog dokumenta Vladi radi utvrđivanja nacrt planskog dokumenta i njegovog stavljanja na javnu raspravu i obaveze nadležnog ministarstva da na osnovu izvještaja o javnoj raspravi pripremi predlog planskog dokumenta. Osporene odredbe člana 74. Zakona sistematizovane su u Glavi IV. „Izgradnja objekata“, Poglavlje 2. „Tehnička dokumentacija“ i njima je utvrđeno ovlašćenje za izdavanje urbanističko – tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije.

9. Ustav, osim osnovnih načela, kojima je utvrđeno da poslove od interesa za Crnu Goru, pa i poslove planiranja prostora i izgradnje objekata obavljaju državni organi preko organa državne uprave, ne definiše planiranje prostora i izgradnju objekata i ne sadrži ograničenja u pogledu njihovog uređivanja, već uređivanje tih pitanja u cjelini prepušta zakonodavcu. Ustavni sud je ocijenio da iz odredaba člana 16. tač. 3. i 5. Ustava proizilazi da je zakonodavac ovlašćen da zakonom utvrdi da li su neka pitanja u određenoj oblasti od državnog, odnosno javnog interesa za Crnu Goru i da propiše način osnivanja, organizaciju i nadležnost organa vlasti. Pri uređivanju tih odnosa, zakonodavac je dužan da uvaži granice koje pred njega postavlja Ustav, a posebno one koje proizilaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrijednosti.

9.1. Iz odredbe člana 3. stav 1. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da pravo na lokalnu samoupravu podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u okvirima utvrđenih zakonom, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva. Osnovna ovlašćenja i odgovornosti lokalnih vlasti, kako je to propisano odredbama člana 4. st. 1., 2. 3. i 5. Povelje, utvrđuju se ustavom ili statutom, ali se za specifične svrhe (vrste poslova) ovlašćenja i odgovornosti mogu prenijeti na lokalne vlasti, u skladu sa zakonom, uz prethodnu procjenu obima i prirode posla i zahtjeva u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti, s tim da ovlašćenja data lokalnim vlastima mogu biti ograničena samo zakonom i da će lokalne vlasti biti konsultovane, u mjeri u kojoj je to moguće, blagovremeno i na odgovarajući način prilikom planiranja i odlučivanja o svim pitanjima koja ih se direktno tiču.

10. Ustavni sud je ocijenio da zakonodavac osporenim odredbama čl. 15. i 16., člana 17. st. 1., 3., 4., 5., 6., 7. i 8, čl. 18., 19., 21., 22., 24. i 25., člana 26. st. 1., 3., 4. i 5., čl. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata nije povrijedio ni jedan Ustavni princip, niti je prekoračio svoja ovlašćenja iz odredaba člana 16. st. 3. i 5. Ustava, da uredi način osnivanja, organizaciju i nadležnost organa vlasti i pitanja od interesa za Crnu Goru u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata; da osporene odredbe nijesu nesaglasne s odredbama člana 22., člana 58. st. 1. i 2., čl. 113., 116., 117. i 145. Ustava, člana 3. i člana 4. st. 2. i 5. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i da odredbe člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, u vrijeme njihovog važenja, nijesu bile u suprotnosti sa navedenin odredbama Ustava i Povelje.

³ „Službeni list Crne Gore“, broj 21/09.

10.1. Kako se predlogom osporava zakonodavni model (koncept) planiranja prostora utvrđen Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, Ustavni sud je ocijenio da iz odredbe člana 149. stav 1. tačka 1. Ustava ne proizilazi ovlaštenje Ustavnog suda da vrši ocjenu odabranog zakonodavnog modela, kao ni ocjenu njegove opravdanosti i svrsishodnosti, jer je to u nadležnosti zakonodavca. Osim toga, Ustavni sud nije nadležan da ispituje da li je određeni zakonodavni model najbolji za uređivanje pitanja planiranja prostora ili je mogao biti drugačiji, pod uslovom da je rješenje koje je ponudio zakonodavac ostalo u ustavnopravno prihvatljivim granicama. S ustavnopravnog aspekta, Ustavni sud je nadležan samo za ocjenu saglasnosti konkretnog zakonskog rješenja sa mjerodavnim odredbama Ustava i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima. Ovakav stav Ustavni sud je zauzeo u predmetu U-I br. 48/14, na sjednici od 31. marta 2016. godine, ocijenivši da "izbor zakonodavnog modela, sam po sebi, ne može biti neposredan predmet ocjene ustavnosti u postupku pred Ustavnim sudom, osim kada bi određeno zakonsko rješenje zadiralo u ostvarivanje Ustavom zajamčenog (...) prava i ostalih ustavnih vrijednosti i dobara (...)" (tačka 9.1.2. obrazloženja Rješenja).

10.2. Ustavni sud je ocijenio da je normativno ovlaštenje zakonodavne vlasti ograničeno ustavnim određenjima iz odredaba člana 16. tač. 3. i 5. Ustava, prema kojima se zakonom, u skladu sa Ustavom, pored ostalog, uređuju organizacija i druga pitanja od interesa za Crnu Goru. Ove ustavne odredbe, po shvatanju Ustavnog suda, daju mogućnost zakonodavcu da zakonom opredijeli da li su neka pitanja u određenoj oblasti, pa i u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata, od državnog, odnosno javnog interesa za sve građane Crne Gore ili od interesa za građane koji žive u jedinicama lokalne samouprave i da, zavisno od toga, utvrdi ovlaštenja i djelokrug poslova državnih organa ili organa jedinica lokalne samouprave.

10.2.1. Nadležnosti organa koje vrše poslove državne uprave utvrđene su odredbama člana 100. tač. 2. i 5. i člana 111. Ustava, kojima je propisano da Vlada izvršava zakone, donosi uredbе, odluke i druge akte za izvršavanje zakona i da predlaže plan razvoja i prostorni plan Crne Gore, a da poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave. Osim toga, odredbama člana 112. Ustava utvrđena je mogućnost da se pojedini poslovi državne uprave mogu zakonom prenijeti na lokalnu samoupravu ili drugo pravno lice, kao i da se pojedini poslovi državne uprave mogu propisom Vlade povjeriti lokalnoj samoupravi ili drugom pravnom licu. Ustavna garancija prava na lokalnu samoupravu sadržana je u odredbi člana 22. Ustava, a odredbama čl. 113. i 117. Ustava bliže su razrađene garancije tog prava koje se sastoje u tome da građani u lokalnoj samoupravi samostalno, preko slobodno i neposredno izabраних predstavnika, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima koji su u interesu lokalnog stanovništva, na osnovu sopstvene odgovornosti i da je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti. Polazeći od tih određenja, odredbama člana 27. Zakona o državnoj upravi utvrđeno je da ministarstva i druge organe državne uprave osniva Vlada svojim aktom, kojim utvrđuje upravne oblasti za koje se osnivaju i uređuje organizaciju i način njihovog rada, a odredbom člana 37. stav 1. Zakona da se pojedini poslovi državne uprave, u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja, na osnovu elaborata o opravdanosti, zakonom mogu prenijeti, odnosno propisom Vlade povjeriti lokalnoj samoupravi, s tim da se zakonom, odnosno propisom utvrdi način njihovog finansiranja. Osim toga, odredbom člana 31. stav 3. Zakona o lokalnoj samoupravi propisano je da se uslovi, pod kojima se pojedini poslovi prenose ili povjeravaju opštini, uređuju zakonom, odnosno propisom Vlade. Kako iz navedenih odredaba Ustava proizilazi da su poslovi planiranja prostora u nadležnosti državnih organa, jer su utvrđeni zakonom, Ustavni sud je navode iz predloga da je zakonodavac, suprotno Ustavu i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, narušio sistem lokalne samouprave i izvršio centralizaciju poslova u oblasti planiranja - uređenja prostora i izgradnje objekata, ocijenio neosnovanim.

10.3. Po ocjeni Ustavnog suda, osporene odredbe čl. 15. i 16., člana 17. st. 1., 3., 4., 5., 6., 7. i 8, čl. 18., 19., 21., 22., 24. i 25., člana 26. st. 1., 3., 4. i 5., čl. 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata nijesu nesaglasne ni sa principima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi koji se tiču ustavne i zakonske osnove lokalne samouprave, koncepta lokalne samouprave i djelokruga ovlaštenja lokalne samouprave, koja podrazumijevaju da načelo lokalne samouprave bude utvrđeno u zakonodavstvu i gdje je to moguće u Ustavu (član 2.). Osnovni postulat Povelje, sadržan u odredbi člana 3. stav 1., podrazumijeva pravo i sposobnosti lokalnih vlasti da, u zakonskim okvirima, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva, dakle, dijelom poslova od interesa za teritoriju jedinice lokalne samouprave koji su utvrđeni zakonom kao njena nadležnost. Djelokrug poslova lokalne samouprave, propisan odredbama člana 4. Povelje, pored ovlaštenja države da osnovna ovlaštenja i odgovornosti lokalnih vlasti utvrdi ustavom ili statutom, propisuje mogućnost da se zakonom, za specifične svrhe, mogu prenijeti ovlaštenja i odgovornosti na lokalne vlasti (u skladu sa zakonom) i da lokalne vlasti imaju punu slobodu da preduzmu inicijativu u vezi sa bilo kojim pitanjem, ako ta ovlaštenja nijesu isključena iz njihove nadležnosti ili ako su dodijeljena nekoj drugoj instanci; da će javne poslove iz djelokruga lokalne samouprave prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima, a ako se poslovi prenose drugom organu, da treba uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti; da ovlaštenja data lokalnim vlastima ne smiju biti narušena ili ograničena drugom, centralnom ili regionalnom vlašću, osim u skladu sa zakonom; da će u slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima i da će biti konsultovane, u mjeri u kojoj je to moguće, blagovremeno i na odgovarajući način prilikom planiranja i odlučivanja o svim pitanjima koja se direktno tiču lokalne vlasti.

10.4. Polazeći od sadržine odredaba člana 58. st. 1. i 2. i člana 116. st. 1. i 2. Ustava, kojima je utvrđeno da se jemči pravo svojine, da niko ne može biti lišen ili ograničen tog prava, osim kada to zahtijeva javni interes, uz pravičnu naknadu i da opština ima imovinu i da vrši određena svojinska ovlaštenja na stvarima u državnoj svojini, u skladu sa zakonom, sa jedne strane i navoda iz predloga da se osporenim odredbama čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26., 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona ograničava

pravo na imovinu, sa druge strane, Ustavni sud je ocijenio da se osporenim odredbama jedinice lokalne samouprave ne lišavaju prava svojine, ni ti im je ono njima ograničeno, jer se tim odredbama uređuje planiranje i uređenje prostora i izdavanja tehničkih uslova za izgradnju objekata i da se ne mogu dovesti u vezu sa navedenim ustavnim principima o imovinskim pravima opštine.

10.4.1. Ustavno jemstvo prava svojine podrazumijeva obavezu države da štiti pravo svojine, odnosno da ga ne povređuje, vršeći zakonodavnu, izvršnu ili sudsku vlast, kao i da mu obezbijedi pravnu zaštitu za slučaj povrede. Sljedstveno tome, zakonodavac ne može da ukine pravo svojine kao takvo, ali se zakonom ovo pravo može ograničiti, s obzirom na to da su ograničenja tog prava, saglasno odredbi člana 24. i člana 58. stav 2. Ustava, dopuštena ukoliko to zahtijeva javni interes i ako su propisana zakonom. Osim toga, Ustavni sud ukazuje da pravo na imovinu, ni prema Evropskoj konvenciji, takođe, nije apsolutno, odnosno neograničeno pravo, već da podliježe ograničenjima koja su propisana članom 1. stav 2. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Miješanje države u pravo na mirno uživanje imovine, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, prvi put primijenjeno u predmetu *Sporrong i Lönnrot protiv Švedske (presuda od 23. septembra 1982., zahtjev br. 7151/75 i 7152/75)*, dozvoljeno je samo ako su ispunjena kumulativno tri uslova: 1) mora biti propisano zakonom (tj. legalno); 2) mora biti u javnom ili opštem interesu (tj. legitimno) i 3) da je neophodno u demokratskom društvu, odnosno da je "razumno" i "srazmjerno" cilju koji se njima želi postići. Drugim riječima, miješanje države u pravo na mirno uživanje imovine smatraće se suprotnim načelima Konvencije ako nema objektivnog i razumnog opravdanja, ako ne teži legitimnom cilju ili ne postoji razumna srazmjernost između primijenjene mere i cilja koji se njome nastoji postići, pri čemu država u ovom članu uživa širi stepen slobodne procjene, nego u drugim članovima Konvencije.

10.4.2. Saglasno izloženom, Ustavni sud je ocijenio da odredbe člana 58. st. 1. i 2. i člana 116. st. 1. i 2. Ustava nijesu relevantne za ocjenu ustavnosti odredaba čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26., 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, jer se ne tiču planiranja i uređenja prostora, već prava opštine da vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini, u skladu sa zakonom i prava opštine da ima imovinu i da se ne mogu dovesti u vezu sa navedenim ustavnim principima o imovinskim pravima opštine. Po ocjeni Ustavnog suda, jedinice lokalne samouprave su dužne, kao i fizička lica, da trpe ograničenja prava svojine iz člana 58. stav 2. Ustava kada to zahtijeva javni interes. Naime, jedinice lokalne samouprave svoja imovinska prava i svojinska ovlašćenja ostvaruju u skladu sa citiranim odredbama Zakona o državnoj imovini, iz čije odredbe člana 2. stav 2. proizilazi da se namjena stvari i drugih dobara u državnoj imovini određuje zakonom ili odlukom nadležnog organa, u skladu sa zakonom.

10.5. Imajući u vidu da se razlozi osporavanja ustavnosti odredaba čl. 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 24., 25., 26., 28., 29., 32., 36. i 74. Zakona svode i na pitanja cjelishodnosti predviđenih rešenja, Ustavni sud ukazuje da mogućnost nekog drugog zakonskog rešenja, sama po sebi, ne čini zakon, odnosno odredbu tog zakona nesaglasnim s Ustavom. Ukoliko je rešenje koje je ponudio zakonodavac ostalo u okviru ustavnopravno prihvatljivih granica, Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje da li je to rešenje najbolje za uređenje tog pitanja, odnosno da li je na osnovu ovlašćenja iz odredbaba člana 16. tač. 3. i 5. Ustava zakonodavac, pri uređivanju određenih pitanja, mogao ili trebao utvrditi drugačija rešenja. S ustavnopravnog aspekta Ustavni sud je nadležan samo za ocjenu saglasnosti konkretnog zakonskog rešenja sa mjerodavnim odredbama Ustava i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

II1. Ustavni sud je utvrdio da osporene odredbe člana 17. stav 2. i člana 26. stav 2. Zakona, u vrijeme važenja, nijesu bile u suprotnosti sa Ustavom i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, iz razloga sadržanih u tač. 10. do 10.5. obrazloženja ove odluke. Naime, iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata⁴, kojima je, pored ostalog, propisano da se u članu 17. stav 2. riječ "obuhvata" zamjenjuje sa riječima: "donosi se za" i da se u članu 26. stav 2. poslije riječi "prava" dodaju riječi: "kao i na objekte iz člana 109a ovog zakona", po nalaženju Ustavnog suda proizilazi da postojeća zakonska rešenja u materijalnom, sadržinskom smislu nijesu suštinski promijenjena. Polazeći od navedenog, Ustavni sud je odlučio kao u tački II. izreke ove odluke.

11. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je odredbama člana 151. stav 2. Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-I br. 33/17

Podgorica, 12. maj 2022. godine

Predsjednik,
Budimir Šćepanović, s.r.

⁴ „Službeni list Crne Gore”, broj 82/20., od 6. avgusta 2020. godine, stupio na snagu 14. avgusta 2020. godine.

970.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukidaju odredbe čl. 2. i 3. Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, broj: 7516, od 20. oktobra 2020. godine, koji je donio Odbor direktora „Deponija“ d.o.o. Podgorica i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke i pokreće se postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga (“Službeni list Crne Gore”, broj 55/20.).

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik Budimir Šćepanović i sudije - Milorad Gogić, Miodrag Iličković i Desanka Lopičić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. i člana 150. stav 3. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. i člana 49. tačka 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (“Službeni list Crne Gore”, broj 11/15.), na sjednici od 12. maja 2022. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDAJU SE odredbe čl. 2. i 3. Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, broj: 7516, od 20. oktobra 2020. godine, koji je donio Odbor direktora „Deponija“ d.o.o. Podgorica i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke, i

RJEŠENJE

II POKREĆE SE postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga (“Službeni list Crne Gore”, broj 55/20.).

III Ova odluka i Rješenje objaviće se u “Službenom listu Crne Gore”.

Obrazloženje

I1. Predlogom Dijane Raičković, sudije Privrednog suda Crne Gore, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Cjenovnika, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je navedeno:

„Pred ovim sudom u toku je više postupaka po tužbama privrednog društva "Deponija" DOO Podgorica protiv različitih privrednih društava i pravnih lica u kojima je predmet tužbenog zahtjeva potraživanje naknade za usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada po osnovu računa u kojima je naknada za navedene usluge obračunata na osnovu Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici broj 7516 od 20.10.2020. godine, na koji je saglasnost dala Skupština Glavnog grada Podgorica ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 39/20.).

U tim postupcima, tuženi su isticali da navedeni Cjenovnik nije u skladu sa Ustavom Crne Gore, Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 65/16., 74/16., 2/18. i 66/19.), Zakonom o zaštiti potrošača ("Službeni list Crne Gore", br. 2/14., 6/14., 43/15., 70/17. i 67/19.) i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga ("Službeni list Crne Gore", broj 55/20). Takođe, ovaj sud je obaviješten da je punomoćnik tuženih, advokat Filip Kažić podnio tome sudu Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti sa Ustavom i zakonom Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici broj 7516 od 20.10.2020. godine, koja je kod Ustavnog suda Crne Gore zavedena pod poslovnom oznakom U-II br. 67/21 dana 18.11.2021.godine.

Imajući u vidu odredbe Ustava Crne Gore, prije svega odredbu člana 1. stav 2. kojom je propisano je da je Crna Gora građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava, odredbu člana 11. stav 2. Ustava kojom je propisano da je vlast ograničena Ustavom i zakonom, te člana 17. stav 2. Ustava koji propisuje da su svi pred zakonom jednaki bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo, u cilju obezbjeđivanja pravne sigurnosti i predupređenja podnošenja zahtjeva za izmjenu pravosnažnih sudskih odluka u skladu sa članom 67. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore koje bi bile donijete na osnovu Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici broj 7516 od 20.10.2020. godine za koji bi eventualno Ustavni sud na osnovu podnijete inicijative utvrdio da nije saglasan sa Ustavom i zakonom, to ovaj sud cijeni opravdanim i nužnim podnošenje navedenog predloga i traži da Ustavni sud navedeni predlog razmatra sa već podnijetom Inicijativom poslovne oznake U-II 67/21 od 18.11.2021. godine i utvrdi da li je navedeni Cjenovnik u skladu sa Ustavom Crne Gore, Zakonom o komunalnim djelatnostima, Zakonom o zaštiti potrošača i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, a ovo kod činjenice da Cjenovnik ne sadrži posebno iskazanu cijenu prerade komunalnog otpada i cijenu zbrinjavanja komunalnog otpada, pri čemu usluge sakupljanja i transporta, prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada ne obavlja jedno privredno društvo, odnosno za građane privredno društvo "Čistoća" DOO Podgorica (član 5. Uredbe), da nije na jasan, precizan i predvidljiv način određen korektivni faktor koji je primijenjen u navedenom Cjenovniku (član 54. st. 6. i 7. Zakona o komunalnim djelatnostima i odredbi član 6. stav 2. Uredbe), da je sporna kategorizacija predviđena Cjenovnikom, da je jedinična

cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada utvrđena u iznosu od 0,045€/m² na osnovu podatka o ukupnom iznosu rashoda od 4.489.000,00 €, iako je ukupan iznos rashoda za 2019.godinu iznosio 3.495,881 € kako proističe iz obrazloženja predloga akta, što nije u skladu sa odredbom člana 53. Zakona o komunalnim djelatnostima i člana 4. kao i člana 6. stav 1. Uredbe, te da organizacija za zaštitu potrošača nije dala saglasnost na predlog pobijanog Cjenovnika, prije njegovog utvrđivanja, što je obaveza propisana članom 35. Zakona o zaštiti potrošača.“

2. Filip Kažić, advokat, iz Podgorice, podnio je inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Cjenovnika, označenog u izreci.

2.1. U inicijativi je, pored ostalog, navedeno:

“(…) Da bi navedeni Cjenovnik mogao stupiti na snagu i početi da se primjenjuje prethodno je saglasnost na predlog Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, u skladu sa odredbom člana 54. stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima, morala dati skupština jedinice lokalne samouprave, odnosno u konkretnom Skupština Glavnog grada Podgorica.

Takođe, odredbom člana 36. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača propisano je da je trgovac iz stava 1. ovog člana dužan da prije utvrđivanja cijene usluge od javnog interesa zatraži mišljenje organizacija za zaštitu potrošača koje imaju ovlaštenje za podnošenje kolektivne tužbe iz člana 168. ovog zakona. (…)

Do usvajanja naprijed navedene Odluke, Skupštini Glavnog grada Podgorica nije dostavljeno mišljenje organizacije za zaštitu potrošača, kao ni dokaz da se “Deponija” doo Podgorica, u skladu sa odredbom člana 36. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača, prije dobijanja saglasnosti na cijenu komunalne usluge, obratila organizaciji za zaštitu potrošača zahtjevom za dobijanje mišljenja (iako je prethodno navela da će to mišljenje naknadno dostaviti).

Međutim prednje navedeno predstavlja samo dodatni razlog zbog kojeg Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici broj 7516 od 20.10.2020. godine (u daljem tekstu: Cjenovnik) nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom i podzakonskim aktima.

Navedenim Cjenovnikom utvrđene su (…).

Cjenovnik (…) nije u skladu sa Ustavom, zakonom i podzakonskim aktima, u konkretnom Zakonom o komunalnim djelatnostima (“Službeni list Crne Gore”, br. 55/16. od 17.08.2016, 74/16. od 01.12.2016, 2/18. od 10.01.2018, 66/19. od 06.12.2019.), Zakonom o zaštiti potrošača (“Službeni list Crne Gore”, br. 2/14. od 14.01.2014, 6/14. od 04.02.2014, 43/15. od 31.07.2015, 70/17. od 27.10.2017, 67/19. od 11.12.2019.) i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga (“Službeni list Crne Gore”, broj 55/20. od 12.06.2020.). (…)

Odredbama člana 1. stav 2., člana 11. stav 2., člana 17. stav 2., člana 113., člana 115. stav 2., člana 145., člana 149. stav 1. tačka 2. Ustava i Amandmana IV stav 1. na Ustav propisano je (…).

Odredbama člana 27. stav 1. tačka 1., člana 44. st. 1. i 3. Zakona o lokalnoj samoupravi (…) propisano je (…).

Odredbama člana 2., člana 3. stav 1. tačka 4., člana 5., člana 14. stav 1., člana 15. stav 1., člana 29. st. 1. i 2., člana 53. st. 1., 4., 6. i 7. Zakona o komunalnim djelatnostima (…) propisano je (…).

Odredbama člana 4., članom 5. st. 1. i 2. i članom 6. st. 1. i 2. Uredbe (…) propisano je (…).

Odredbama člana 35. st. 1. i 2. i člana 36. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača (…) propisano je (…). (…)

Iz navedenih odredbi Ustava i Zakona o lokalnoj samoupravi proizlazi da je skupština, kao predstavnički organ lokalne samouprave, ovlaštena da donosi propise i druge akte kojima se uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalne djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda i da odlukom odlučuje o pravima i obavezama građana, u skladu sa statutom opštine, kao i da na akte preduzeća kojima se utvrđuje visina naknade za izvršene komunalne usluge daje saglasnost, s tim što visina određene naknade i način obračuna moraju biti utvrđeni po mjerilima propisanim zakonom i donijeti od organa koji u okviru svoje nadležnosti, na osnovu zakona, obavlja određene javnopravne poslove, a sve prethodno uz dobijanje saglasnosti od organizacije za zaštitu potrošača. (…)

Obzirom na to da se materijalne obaveze građana, saglasno Amandmanu IV stav 1 na Ustav, mogu uvoditi samo zakonom, odnosno da visina određene naknade i način obračuna moraju biti utvrđeni po mjerilima propisanim zakonom i donijeti od organa koji u okviru svojih nadležnosti, na osnovu zakona, obavljaju određene javnopravne poslove u vezi utvrđivanja obračuna i naplate odgovarajuće naknade, pobijani Cjenovnik nije u saglasnosti sa Ustavom, Zakonom o komunalnim djelatnostima, Zakonom o zaštiti potrošača i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga. (…)

Naime, pobijani Cjenovnik:

- ne sadrži posebno iskazanu cijenu prerade komunalnog otpada i cijenu zbrinjavanja komunalnog otpada, iako se građanima ispostavlja jedinstven račun, a usluge sakupljanja i transporta, prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada ne obavlja jedno privredno društvo (suprotno odredbi člana 5. Uredbe)

- korektivni faktor koji je primijenjen u navedenom Cjenovniku određen je paušalno, bez prethodnog utvrđivanja vrste i količine komunalnog otpada po pojedinim kategorijama korisnika (suprotno odredbi člana 54. st. 6. i 7. Zakona o komunalnim djelatnostima i odredbi člana 6. stav 2. Uredbe) (…)

- jedinična cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada je suprotno zakonu utvrđena u iznosu od 0,045€ (u formulu suprotno zakonu unijet iznos od 4.489,000€ umjesto iznosa od 3.495,881€) (suprotno odredbi člana 53. Zakona o komunalnim djelatnostima i člana 4. i člana 6 stav 1. Uredbe)

- nije postajao zakonski osnov za povećanje cijene usluge od javnog interesa za 50%, budući da je „Deponija“ po prethodno važećim (nižim) cijenama ostvarivala dobit od više stotina hiljada eura (suprotno odredbi čl. 53. i 54. Zakona o komunalnim djelatnostima i odredbi čl. 4. i 6. Uredbe)

- na predlog pobijanog Cjenovnika organizacija za zaštitu potrošača nije dala saglasnost prije njegovog utvrđivanja, niti je ona prije njegovog stupanja na snagu tražena (suprotno odredbi člana 35. Zakona o zaštiti potrošača)

- za kategorizaciju kakva je predviđena Cjenovnikom nema osnova u zakonu (kategorizacijaje u suprotnosti sa odredbom člana 17. stav 2. Ustava Crne Gore) (...)

Osim navedenog Cjenovnik je utvrđen na XII elektronskoj sjednici od 20.10.2020. godine Odbora direktora „Deponija“ doo iako Statut „Deponija“ doo Podgorica ne poznaje mogućnost održavanja elektronskih sjednica niti utvrđivanja Cjenovnika usluga na elektronskim sjednicama. (...)

Sa svega naprijed navedenog podnosilac inicijative predlaže da Ustavni sud Crne Gore shodno odredbi člana 61. Zakona o Ustavnom sudu bez odlaganja donese rješenje o pokretanju postupka po predmetnoj inicijativi za ocjenu saglasnosti drugog propisa, odnosno opšteg akta sa Ustavom i zakonom, te da shodno odredbi člana 48. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu utvrdi da Cjenovnik (...), nije u skladu sa Ustavom i zakonom i da isti ukine.”

3. U odnosu na navode sadržane u predlogu, "Deponija" d.o.o. Podgorica je, preko punomoćnika Vladimira Jankovića, advokata, iz Podgorice, dostavila odgovor, u kojem je navedeno:

“(…) Skupština Glavnog grada - Podgorice, na sjednici održanoj 27.12.2006. godine donijela je Odluku o osnivanju „Deponija“ d.o.o. Podgorica, kojom je osnivač povjerio ovom Društvu poslove: (...). (...)

U skladu sa Ustavom Crne Gore i Zakonom o lokalnoj samoupravi, skupština opštine, kao predstavnički organ građana opštine, ovlašćena je da donosi propise i druge akte kojima se uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalnog reda i da odlukom odlučuje o pravima i obavezama građana, kao i da daje saglasnost na akte preduzeća kojima se utvrđuje visina naknade za izvršene komunalne usluge.

U tom smislu, Skupština Glavnog grada - Podgorice donijela je Odluku o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice, kojom je, u članu 6. stav 3., propisano da poslove korišćenja i održavanja deponije, reciklažu metalnog i nemetalnog otpada vrši „Deponija“ d.o.o. Podgorica. Takođe, odredbom člana 45. stav 1. iste Odluke propisano je da je osnov za utvrđivanje naknade za deponovanje komunalnog otpada metar kvadratni stambenog, odnosno poslovnog prostora.

Dakle, Skupština Glavnog grada - Podgorice je, u skladu tehničkim mogućnostima ove jedinice lokalne samouprave, odnosno neposjedovanja instaliranih mjernih instrumenata zbog čega nije moguće precizno utvrditi količinu odloženog otpada za svaki stambeni, odnosno poslovni prostor posebno, izvršila odabir jednog od zakonom propisanog načina utvrđivanja cijene upravljanja komunalnim otpadom, na način što je odredila da se kao jedinica mjere za pruženu uslugu upravljanja komunalnim otpadom uzima površina objekta.

Uostalom, postojeći sistem sakupljanja komunalnog otpada u Crnoj Gori nije u mogućnosti da podrži da se cijena pružene usluge upravljanja komunalnim otpadom računa na osnovu težine preuzetog otpada od korisnika usluge, jer za to još uvijek nijesu stvoreni svi potrebni tehnički i drugi preduslovi. Iz tog razloga, danas se u Crnoj Gori cijena ove usluge računa po površini objekta koji koristi korisnik usluge.

Nadalje, odredbom člana 18. stav 1. alineja 5. Odluke o osnivanju „Deponija“ d.o.o. Podgorica propisano je da Odbor direktora, u funkciji upravljanja Društvom, utvrđuje cjenovnik usluga. U istoj odluci, članom 13. stav 1. alineja 6., određeno je da Osnivač Društva daje saglasnost na cjenovnik usluga koji utvrđuje Odbor direktora. Shodno tome, Odbor direktora „Deponija“ d.o.o. je na sjednici održanoj dana 20.10.2020. godine utvrdio Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici. Na predmetni cjenovnik saglasnost je dala Skupština Glavnog grada Odlukom br. 02-016/20-831 od 03.11.2020. god. („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 39/20). Prerada i odlaganje komunalnog otpada su jedinstvena komunalna usluga (usluga zbrinjavanja komunalnog otpada) i ne mogu se posmatrati odvojeno jedno od drugog, pa se stoga osporenim cjenovnikom i nisu mogle posebno iskazati cijene prerade i cijene odlaganja komunalnog otpada.

Dakle, osporeni cjenovnik donijet je od strane ovlašćenog organa, koji je imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje).

Prije nego što je Skupština Glavnog grada - Podgorice dala saglasnost na cijene usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada, „Deponija“ d.o.o. se obratila Centru za zaštitu potrošača dopisom kojim je tražila mišljenje ove organizacije u odnosu na predmetni cjenovnik. Međutim, Centar za zaštitu potrošača nikada nije odgovorio na dopis, niti je dostavio traženo mišljenje.

Odredbama člana 53. Zakona o komunalnim djelatnostima zakonodavac je propisao (...). Takođe, odredbom člana 54. stav 7. istog zakona propisano je (...).

Osim toga, odredbama člana 6 Uredbe o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga utvrđena je metoda za određivanje cijene za upravljanje komunalnim otpadom na osnovu površine objekta korisnika usluge, pa je tako propisano (...).

U vezi sa naprijed navedenim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i odredbama Uredbe o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, Odbor direktora „Deponija“ d.o.o. Podgorica je utvrdio cijene usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada.

Naime, cijena ove komunalne usluge za fizička lica, na teritoriji Glavnog grada Podgorice, određena je kao količnik procijenjenih godišnjih troškova prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada i ukupne površine prostora koji koriste korisnici ove usluge na području Glavnog grada Podgorice, odnosno prostora za koji se vrši obračun po površini objekta, pomnožene sa 12

mjeseci, pa je primjenom ove formule utvrđena cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici u iznosu od 0,045 eura po m² prostora mjesečno.

S druge strane, cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada za pravna lica, na teritoriji Glavnog grada Podgorice, utvrđena je korišćenjem prethodnog obračuna koji je korigovan faktorom koji se kreće u rasponu od 1 do 10, u zavisnosti od sastava i količine komunalnog otpada karakteristične za odgovarajuću djelatnost.

Dakle, osporenim cjenovnikom je, u skladu sa okvirima određenim Zakonom o komunalnim djelatnostima, Odlukom o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, kao osnovica za obračun usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada uzeta površina objekta, što dalje znači da se cijena za ovu uslugu koriguje faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika.

Cilj uvođenja korekcionog faktora nije da se napravi razlika između cijene ove komunalne usluge za pojedine kategorije korisnika, već da se uspostavi korelacija između obračuna usluge po težini preuzetog komunalnog otpada, što bi bio najispravniji način utvrđivanja nivoa pružene usluge, i površine objekta kao jedinice po kojoj se sada vrši obračun usluge. Naime, kako cijena usluge po jedinici površine ne može biti ista za domaćinstvo i prodavnicu npr. prehrambenih proizvoda iste površine, budući da se u prodavnici generiše daleko veća količina otpada na istoj površini, to se uvodi korekcionni faktor kojim se uspostavlja takav sistem obračuna koji, kada bi se izvršilo preračunavanje na obračun po težini, obezbijeduje da cijena ove komunalne usluge budu približno ista za sve kategorije korisnika.

Nadalje, u obrazloženju osporenog cjenovnika data je struktura rashoda, odnosno troškova, za (...). (...)

Stoga, cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada utvrđena je u svemu u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, Odlukom održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga.

Imajući u vidu naprijed navedeno, cijenimo da je Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, br. 7516 od 20.10.2020. godine, donesen od strane ovlašćenog organa, koji je imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i da isti, po svom sadržaju, odgovara okvirima koji su mu određeni Zakonom o komunalnim djelatnostima, Odlukom o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, pa predlažemo da se podnijeti Predlog za ocjenu saglasnosti sa Ustavom i zakonom Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, br. 7516 od 20.10.2020. godine, odbije kao neosnovan.”

3.1. U odnosu na navode sadržane u inicijativi, "Deponija" d.o.o. Podgorica je, preko punomoćnika Vladimira Jankovića, advokata, iz Podgorice, dostavila odgovor, u kojem je navedeno:

"(...) Na predmetni cjenovnik saglasnost je dala Skupština Glavnog grada Odlukom broj 02- 016/20-831 od 03.11.2020. godine („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 39/20.).

Dakle, osporeni cjenovnik donijet je od strane ovlašćenog organa, koji je imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje).

Prije nego što je Skupština Glavnog grada - Podgorice dala saglasnost na cijene usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada, „Deponija" d.o.o. se obratila Centru za zaštitu potrošača dopisom kojim je tražila mišljenje ove organizacije. Međutim, Centar za zaštitu potrošača nikada nije odgovorio na dopis, niti je dostavio traženo mišljenje.

Stoga, netačni su navodi iz inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti da se „Deponija" d.o.o. Podgorica nije obratila organizaciji za zaštitu potrošača sa zahtjevom za dobijanje mišljenja, u skladu sa članom 36. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača.

Takođe, neosnovani su navodi iz inicijative da ne postoji osnov u zakonu, niti u podzakonskim propisima, kojim bi cijena komunalne usluge, koja se odnosi na upravljanje komunalnim otpadom, mogla biti različita za pojedine korisnike tih usluga.

Naime, članom 45. stav 1. Odluke o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice određeno je (...), dok je članom 54. stav 7. Zakona o komunalnim djelatnostima propisano (...).

Takođe, članom 6. Uredbe o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga utvrđena je (...).

Nadalje, neosnovani su navodi iz inicijative da je cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada nezakonito utvrđena, imajući u vidu da je predmetna cijena utvrđena u svemu u skladu sa: Zakonom o komunalnim djelatnostima, Odlukom o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga.

Naime, Odbor direktora "Deponija" d.o.o. Podgorica utvrdio je cijene usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada u svemu u skladu sa članovima 53. i 54. Zakona o komunalnim djelatnostima i čl. 4. i 6. Uredbe o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, kojim članovima su propisani elementi za formiranje cijene i način određivanja cijene usluge upravljanja komunalnim otpadom(...)

Dakle, cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada utvrđena je u svemu skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, Odlukom o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, cijenimo da je Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, br. 7516 od 20.10.2020. godine, donesen od strane ovlašćenog organa, koji je imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i da isti, po svom sadržaju, odgovara okvirima koji su mu određeni Zakonom o komunalnim djelatnostima, Odlukom o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice i Uredbom o bližim

elementima i metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, pa stoga cijenimo da predmetnu inicijativu treba odbaciti kao neosnovanu.”

4. Nakon razmatranja predloga, inicijative i sadržine odredaba Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, Ustavni sud je utvrdio da se predlogom i inicijativom, u suštini, osporavaju odredbe člana 2. Cjenovnika i da je odredba člana 3. u neposrednoj korelaciji s odredbom člana 2. Cjenovnika i da predstavlja njenu dalju normativnu razradu.

4.1. Odredbama čl. 2. i 3. Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, propisano je:

“Član 2.

Cijene usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada za fizička i pravna lica na teritoriji Glavnog grada Podgorice iznose:

R br.	Korisnici usluga	Cijena	Korekcionni faktor za pravna lica K=1,00 – 10,00 K=0,15
1.	FIZIČKA LICA (domaćinstva u individualnim i zajedničkim stambenim objektima) po m² stambenog prostora	0,045 €	
2.	PRAVNA LICA		
2.1	ZDRAVSTVO		
	a) Bolnice, domovi zdravlja, ustanove za liječenje bolesti zavisnosti, domovi starih, poliklinike po m² poslovnog prostora	0,12 €	2,66
	b) Ljekarske ordinacije, zubne ambulante, apoteke, veterinarske apoteke, veterinarske ustanove i ambulante i sl. po m² poslovnog prostora	0,30 €	6,66
2.2	OBRAZOVANJE, KULTURA I SPORT		
	a) Vrtići i ostale predškolske ustanove, škole, fakulteti, domovi učenika i studenata, biblioteke, pozorišta, bioskopi, galerije, koncertne dvorane, vjerski objekti, sportski objekti, teretane, fitness centri i sl. po m² poslovnog prostora	0,080 €	1,77
	b) objekti privremenog karaktera-montažnog tipa – sportske balon sale, zatvoreni teniski tereni i sl. po m² poslovnog prostora	0,045 €	1,00
2.3	KANCELARIJSKI PROSTORI Državni organi i organi uprave, političke organizacije i zajednice, sudovi i tužilaštva, strana predstavništva (ambasade, konzulati i dr.), komore i udruženja, advokatske kancelarije, notari, javni izvršitelji, štampari i elektronski mediji, nevladine organizacije, turističke agencije, rent a car agencije, registracija vozila i ostali prostori u kojima se obavlja administrativna djelatnost po m² poslovnog prostora	0,13 €	2,89
2.4	PROIZVODNJA Fabrike, proizvodne hale, proizvodni pogoni, kao i ostali prostori u kojima se obavljaju djelatnosti koje su u jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti svrstane kao proizvodne djelatnosti po m² poslovnog prostora	0,10 €	2,22
2.5	OBJEKTI PTT I TELEKOMUNIKACIJA, OPERATORI FIKSNE I MOBILNE TELEFONIJE, ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEMI, BANKE, OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA, BROKERSKE KUĆE i sl. po m² poslovnog prostora	0,15 €	3,33
2.6	SKLADIŠTA GRAĐEVINSKOG MATERIJALA, MAGACINI RAZNE ROBE, AUTO OTPADI, PLACEVI ZA PRODAJU AUTOMOBILA i sl. po m² poslovnog prostora	0,15 €	3,33
2.7	TRGOVINA, UGOSTITELJSTVO, TURIZAM		
	a) trgovački centri, samoposluge, prodavnice, mini marketi, knjižare, diskonti pića, mesare, klanice, prodavnice auto djelova, benzinske pumpe, prodavnice tehničke robe, el. i vodovodnog materijala, tekstilne robe, odjeće i obuće, parfimerije, robe široke potrošnje, poljoprivredne apoteke, pijačni	0,33 €	7,33

	<p>prostori, kafići, kafane, slastičare, buregdžinice, pekare, picerije, objekti brze hrane, gril pivnice, restororani, bife barovi, konobe, noćni klubovi, diskoteke, klubovi penzionera i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>		
	<p>b) prodajno izložbeni saloni i prodavnice namještaja, prodajno-izložbeni saloni automobila i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,21 €	4,66
	<p>c) hoteli, moteli, hosteli, odmarališta, pansioni, ugostiteljski objekti tipa resortsa, spa centri, pružanje ugostiteljskih usluga smještaja u domaćinstvu, ostali turistički objekti sa smještajem i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,20 €	4,44
2.8	<p>ZANATSTVO Pržionice kafe, cvjećare, obučari, auto-servisi, praonice vozila, vulkanizeri, tapetari, stakloresci, stolari, bravarske i limarske radnje, hemijske čistionice, električarski i TV servisi, fotografske radnje, kopirnice, tašnari, krojači, časovničari, DVD i ostali klubovi, frizerski i kozmetički saloni, saloni za masažu, prostori za razne tretmane, filigrani, zlatari i slično, kao i ostali prostori u kojima je od strane nadležnog organa odobreno obavljanje zanatske djelatnosti (djelatnosti koje su u jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti svrstane kao zanatske djelatnosti)</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,30 €	6,66
2.9	<p>KIOSCI I DRUGI SLIČNI TIPSKI OBJEKTI Za prodaju mješovite robe – duvana, štampe, suvenira, CD/DVD, bižuterije, obuće, tekstila, igrački, školskog pribora, cvijeća. Za prodaju prehrambene robe i kiosci ugostiteljskog tipa: <i>brze hrane, roštilja, bureka, sjemenki, sokova, slatkiša</i>. Za pružanje administrativnih usluga, zanatskih usluga (fotografske usluge, usluge fotokopiranja, ključari...) i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,40 €	8,88
2.10	<p>TEZGE I DRUGI PRIVREMENI OBJEKTI Pokretne tezge i mali prodajni objekti za prodaju: <i>knjiga, tekstila, proizvoda domaće radinosti, klasova, sjemenki, kokica, palačinki, voća, povrća, kestenje, šecerne vune, rashladne vitrine za prodaju sladoleda i napitaka</i> i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,40 €	8,88
2.11	<p>OBJEKTI IGARA NA SREĆU Kazina, tombole, kladionice, automat klubovi i sl.</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,40 €	8,88
2.12	<p>PARKING PROSTORI I PARKING GARAŽE</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,10 €	2,22
2.13	<p>PRIVREMENO KORIŠĆENJE OTVORENIH PROSTORA Zauzimanje prostora za cirkuse, luna parkove, video igre, autići, klizališta i sl.</p> <p>po m² otvorenog prostora dnevno (Obračun će se vršiti srazmjerno broju dana korišćenja)</p>	0,006 €	0,15
2.14	<p>NEPOKRIVENE I NATKRIVENE OTVORENE POVRŠINE Otvoreni sporski tereni, placevi za prodaju automobila, auto otpadi, otvoreni šankovi, terase, natkriveni prostori, otvoreni parking prostori i ostali otvoreni prostori na kojima se obavlja privredna djelatnost</p> <p>po m² poslovnog prostora</p>	0,006 €	0,15

Član 3.

Na cijene prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada iz člana 2. ovog Cjenovnika obračunava se porez na dodatu vrijednost po stopi od 7%."

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine odredaba čl. 2. i 3. Cjenovnika, utvrdio da u nijesu u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njihovo ukidanje i ocijenio da ima osnova da sam pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:
Ustava Crne Gore:

OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Podjela vlasti

Član 11. stav 3.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI

USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost

Član 149. stav 1. tačka 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti

Član 150. stav 3.

Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti.“

Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 11/15.):

“III. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe

Član 36.

Postupak se smatra pokrenutim danom:

1) podnošenja predloga, ustavne žalbe, odnosno žalbe Ustavnom sudu;

2) donošenja rješenja Ustavnog suda o pokretanju postupka po inicijativi za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno po inicijativi za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

3) donošenja rješenja Ustavnog suda da sam pokrene postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 48. tačka 2.

Ustavni sud odlukom:

2) utvrđuje da drugi propis, odnosno pojedine njegove odredbe nijesu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, odnosno u vrijeme važenja nijesu bili u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

Član 49. tačka 1.

Ustavni sud rješenjem:

1) pokreće postupak.

2. Postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i postupak za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom

Član 54. stav 1. tačka 1.

Predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom može da podnese:

1) sud ako se u postupku koji vodi postavi pitanje saglasnosti zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta, koje u postupku pred sudom treba primijeniti, sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno sa Ustavom i zakonom.

Član 55. stav 1. alineja 2.

Ustavni sud može sam pokrenuti postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, naročito kad se:

- u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje su u vezi sa odredbama koje su predmet ocjene.

Član 59.

U postupku za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud nije ograničen predlogom, odnosno inicijativom.

Član 61.

Ako se radi o inicijativi iz člana 30. stav 2. tačka 1. ovog zakona, Ustavni sud može odmah donijeti rješenje o pokretanju postupka bez sprovođenja postupka iz člana 33. ovog zakona.”

Zakona o komunalnim djelatnostima (“Službeni list Crne Gore”, br. 55/16. i 66/19.):

“OSNOVNE ODREDBE

Javni interes

Član 2.

Komunalne djelatnosti, u smislu ovog zakona, su pružanje komunalnih usluga koje su nezamjenljiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji jedinice lokalne samouprave i održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje tih djelatnosti.

Vrste komunalnih djelatnosti

Član 3. stav 1. tač. 1., 2. i 4. i st. 6., 7. i 8.

(1) Komunalne djelatnosti iz člana 2. ovog zakona, su:

1) javno vodosnabdijevanje;

2) upravljanje komunalnim otpadnim vodama;

4) upravljanje komunalnim otpadom.

(6) Komunalne djelatnosti iz st. 1. i 5. ovog člana su od javnog interesa.

(7) Komunalne djelatnosti iz stava 1. tač. 1., 2., 4. i 7. i stava 4. ovog člana su djelatnosti od opšteg ekonomskog interesa.

(8) Komunalne djelatnosti iz stava 1. tač. 1. i 2. ovog člana su regulisane komunalne djelatnosti.

Upravljanje komunalnim otpadom

Član 5.

Upravljanje komunalnim otpadom je sakupljanje, transport, priprema za ponovnu upotrebu, prerada i odlaganje ili drugi postupci zbrinjavanja komunalnog otpada, odnosno otpada nastalog u domaćinstvima i drugog otpada koji je po svojim svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima i tretman procjednih voda sa deponija komunalnog otpada, kao i upravljanje i održavanje infrastrukturnih objekata, opreme i sredstava i održavanje deponija nakon zatvaranja.

Značenje izraza

Član 13. tačka 8.

8) korisnik komunalne usluge je fizičko i pravno lice, koje ima prebivalište ili boravi na području jedinice lokalne samouprave, odnosno vlasnik nepokretnosti (stambenog, poslovnog i/ili proizvodnog prostora), koje koristi komunalne usluge (u daljem tekstu: korisnik).

II. OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Uređivanje i obezbjeđivanje obavljanja komunalnih djelatnosti

Član 14. stav 1.

(1) Obavljanje komunalnih djelatnosti na svojoj teritoriji obezbjeđuje i bliže uređuje jedinica lokalne samouprave, a u slučajevima predviđenim ovim zakonom i Vlada Crne Gore u skladu sa zakonom.

Način i uslovi organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti

Član 15. stav 1.

(1) Jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 1., 2., 3., 4., 7., 8., 10., 11., 12. i 14. ovog zakona i uslove za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda, u skladu sa propisom i tehničkim uslovima iz čl. 43. i 44. ovog zakona, a naročito:

- uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obim, vrsta i kvalitet usluga, ako ti uslovi nijesu određeni posebnim propisom;
- način obezbjeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti;
- red privijentva i način pružanja komunalnih usluga kada, usljed više sile, dođe do smanjenog obima u vršenju komunalnih djelatnosti;
- prava i obaveze vršioca komunalne djelatnosti i korisnika.

Ostvarivanje javnog interesa
Član 29. stav 1. i stav 2. tačka 3.

(1) Ostvarivanje javnog interesa obezbjeđuje se vršenjem komunalnih djelatnosti na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, odlukama jedinice lokalne samouprave, odnosno Vlade i ugovorom.

(2) Javni interes iz stava 1. ovog člana obezbjeđuje se preko privrednih društava iz člana 20. stav 1. al. 1., 3. i 4. ovog zakona i:

- 3) davanjem saglasnosti na cjenovnik za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda.

IV. FINANSIRANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Elementi za formiranje cijena

Član 53. st. 1. i 4.

(1) Cijene komunalnih usluga utvrđuju se na osnovu sljedećih elemenata:

- 1) troškova angažovanja potrebne radne snage;
- 2) utrošene energije (energenata);
- 3) troškova tekućeg održavanja;
- 4) troškova investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme;
- 5) troškova otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme;
- 6) nabavke potrošnog materijala;
- 7) drugih opravdanih troškova nastalih u pružanju usluge.

(4) Bliže elemente i metodologiju za određivanje cijene komunalne usluge iz stava 1. ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada.

Utvrđivanje cijena komunalne usluge, odnosno komunalnog proizvoda

Član 54. st. 1., 6., 7. i 8.

(1) Cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave.

(6) Cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnog proizvoda po jedinici mjere iste su za sve korisnike.

(7) Izuzetno od stava 6. ovog člana, ako se kao jedinica mjere za uslugu iz člana 5. ovog Zakona uzima površina objekta, cijena za pruženu uslugu koriguje se faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika.

(8) Korekcionni faktor iz stava 7. ovog člana definiše se propisom iz člana 53. stav (...) ovog Zakona.

Saglasnost na cijenu

Član 55. stav 1.

(1) Zahtjev za davanje saglasnosti na visinu cijene komunalne usluge podnosi vršilac komunalne djelatnosti skupštini jedinice lokalne samouprave.”

Zakona o zaštiti potrošača (“Službeni list Crne Gore”, br. 2/14., 6/14., 43/15., 70/17. i 67/19.):

„DIO DRUGI ZAŠTITA EKONOMSKIH INTERESA POTROŠAČA

Glava II

USLUGE OD JAVNOG INTERESA

Prava potrošača na usluge od javnog interesa

Član 35. stav 2. tačka 1.

(2) Potrošač ima pravo na:

- 1) pristup i korišćenje usluge od javnog interesa pod jednakim uslovima, ako je to tehnički moguće i bez diskriminacije.“

7. Načelo saglasnosti pravnih propisa (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast

ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3). U području apstraktne kontrole ustavnosti, Ustavni sud je ovlašten da ocjenjuje saglasnost zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnost drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom i to predstavlja okvir njegovog djelovanja, u smislu odredaba člana 149. stav 1. tač. 1. i 2. Ustava.

7.1. Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Načelo legaliteta podrazumijeva da se podzakonski propisi donose na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uređeno. Pri uređivanju pravnih odnosa donosilac akta je dužan da uvaži granice koje pred njega postavlja Ustav, a posebno one koje proizilaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrijednosti.

7.1.1. U prethodnom postupku ispitivanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje, Ustavni sud je, uvidom u dostavljenu dokumentaciju i "Službeni list Crne Gore", utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Odbor direktora "Deponija" d.o.o. - Podgorica, s pozivom na odredbe člana 18. Odluke o osnivanju "Deponija" d.o.o. Podgorica¹, člana 33. Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću "Deponija" Podgorica, člana 54. Zakona o komunalnim djelatnostima² i člana 45. Odluke o održavanju čistoće na teritoriji Glavnog grada Podgorice³, na sjednici održanoj 20. oktobra 2020. godine, donio Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici, broj: 7516, čije su odredbe člana 2. osporene;

- da je Ustavnom sudu dostavljen dopis "Deponija" d.o.o. Podgorica, broj: 7544, od 21. oktobra 2020. godine, kojim se Društvo obratilo Centru za zaštitu potrošača Crne Gore radi davanja mišljenja na Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji "Livade" u Podgorici, broj: 7516, od 20. oktobra 2020. godine;

- da je Skupština Glavnog grada – Podgorice donijela Odluku o davanju saglasnosti na Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici⁴, broj: 02-016/20-831, od 3. novembra 2020. godine;

- da je Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici objavljen na internet stranici "Deponija" d.o.o. - Podgorica⁵;

- da Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, po pravnom osnovu, organu koji ga je donio i načinu donošenja ima elemente opšteg pravnog akta i u materijalnom pravnom smislu sadrži norme opšteg pravnog karaktera, kojima su utvrđene materijalne obaveze za usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada za fizička i pravna lica na teritoriji Glavnog grada Podgorice i za korisnike usluga koji neposredno odlažu otpad na deponiji "Livade" i

- da je Vlada Crne Gore, s pozivom na odredbu člana 53. stav 4. Zakona o komunalnim djelatnostima⁶, donijela Uredbu o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga⁷, kojom je propisala bliže elemente i metodologiju za određivanje cijena komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje, osim za regulisane komunalne djelatnosti, koja je stupila na snagu 20. juna 2020. godine.

8. Kako je u konkretnom slučaju predmet ustavnosudske ocjene propis koji se donosi radi sprovođenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donesen, a samim tim i s Ustavom. U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti tog propisa ispituje se da li je donesen od strane ovlašćenog lica, da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svom sadržaju okvirima koje mu je odredio zakon.

9. Zakonom o komunalnim djelatnostima⁸ određene su komunalne djelatnosti, uređeni uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i druga pitanja od značaja za komunalne djelatnosti (član 1.). Komunalne djelatnosti, u smislu Zakona, su pružanje komunalnih usluga koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji jedinice lokalne samouprave i održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje tih djelatnosti (član 2. Zakona). U komunalne djelatnosti iz člana 2. Zakona spada i upravljanje komunalnim otpadom, koje predstavlja djelatnost od javnog i opšteg ekonomskog interesa (član 3. stav 1. tačka 4. i st. 6. i 7. Zakona). Prema članu 5. Zakona, upravljanje komunalnim otpadom je sakupljanje, transport, priprema za ponovnu upotrebu, prerada i odlaganje ili drugi postupci zbrinjavanja komunalnog otpada, odnosno otpada nastalog u domaćinstvima i drugog otpada koji je po svojim svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima i tretman procjednih voda sa deponija komunalnog otpada, kao i upravljanje i održavanje infrastrukturnih objekata, opreme i sredstava i održavanje deponija nakon zatvaranja. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svojoj teritoriji obezbjeđuje i bliže uređuje jedinica lokalne samouprave, a u slučajevima predviđenim ovim zakonom i Vlada Crne Gore, u skladu sa zakonom (član 14. stav 1. Zakona). Jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti, pa i upravljanja komunalnim otpadom, i uslove za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda, u skladu sa propisom i tehničkim uslovima iz čl. 43. i 44. Zakona, a naročito: uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obim, vrsta i kvalitet usluga, ako ti uslovi nijesu određeni posebnim propisom; način obezbjeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti; red prvenstva i način pružanja komunalnih usluga kada, usljed više sile, dođe do smanjenog obima u vršenju komunalnih djelatnosti i prava i obaveze vršioca komunalne djelatnosti i korisnika (član 15. stav 1. Zakona). Ostvarivanje javnog interesa obezbjeđuje se

¹ "Službeni list Republike Crne Gore – Opštinski propisi", broj 55/06. i "Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi", broj 34/09.

² "Službeni list Crne Gore", br. 55/16., 74/16., 2/18. i 66/19.

³ "Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi", broj 9/20.

⁴ "Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi", broj 39/20.

⁵ <https://deponija.me/cjenovnici/>

⁶ "Službeni list Crne Gore", br. 55/16., 40/19. i 66/19.

⁷ "Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi", broj 55/20.

⁸ "Službeni list Crne Gore", br. 55/16. i 66/19.

vršenjem komunalnih djelatnosti na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom, odlukama jedinice lokalne samouprave, odnosno Vlade i ugovorom i obezbjeđuje se preko privrednih društava iz člana 20. stav 1. al. 1., 3. i 4. Zakona i davanjem saglasnosti na cjenovnik za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda (član 29. stav 1. i stav 2. tačka 3. Zakona). Odredbama člana 53. Zakona propisano je: da se cijene komunalnih usluga utvrđuju na osnovu sljedećih elemenata - troškova angažovanja potrebne radne snage, utrošene energije (energenata), troškova tekućeg održavanja, troškova investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme, troškova otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme, nabavke potrošnog materijala i drugih opravdanih troškova nastalih u pružanju usluge (stav 1.) i da bliže elemente i metodologiju za određivanje cijene komunalne usluge iz stava 1. ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada (stav 4.). Odredbama člana 54. Zakona propisano je: da cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave (stav 1.); da su cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnog proizvoda po jedinici mjere iste za sve korisnike (stav 6.); da, izuzetno od stava 6. ovog člana, ako se kao jedinica mjere za uslugu iz člana 5. Zakona uzima površina objekta, cijena za pruženu uslugu koriguje se faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika (stav 7.) i da se korekcionni faktor iz stava 7. ovog člana definiše propisom iz člana 53. stav (...) ovog Zakona (stav 8.).

9.1. Iz navedenih odredaba Zakona, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da se cijene komunalnih usluga, pa i usluge upravljanja komunalnim otpadom (*sakupljanje, transport, priprema za ponovnu upotrebu, prerada i odlaganje ili drugi postupci zbrinjavanja komunalnog otpada, odnosno otpada nastalog u domaćinstvima i drugog otpada koji je po svojim svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima i tretman procjednih voda sa deponija komunalnog otpada, kao i upravljanje i održavanje infrastrukturnih objekata, opreme i sredstava i održavanje deponija nakon zatvaranja*), utvrđuju na osnovu: *troškova angažovanja potrebne radne snage, utrošene energije (energenata), troškova tekućeg održavanja, troškova investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme, troškova otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme, nabavke potrošnog materijala i drugih opravdanih troškova nastalih u pružanju usluge* i da bliže elemente i metodologiju za određivanje tih cijena, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada Crne Gore (član 5. i član 53. st. 1. i 4. Zakona). Cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti, po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave, koje cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnog proizvoda po jedinici mjere su iste za sve korisnike, osim kada se kao jedinica mjere za uslugu upravljanja komunalnim otpadom uzima površina objekta, u kojem slučaju se cijena za tu pruženu uslugu koriguje faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika i koji korekcionni faktor se definiše propisom Vlade⁹, iz odredbe člana 53. stav 4. Zakona (član 54. st. 1., 6., 7. i 8. Zakona).

9.1.1. U konkretnom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da je "Deponija" d.o.o. Podgorica, na osnovu odredbe člana 54. stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima, bila ovlašćena da donese Cjenovnik usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, čija je odredba člana 2. osporena, kojim je utvrdila cijene prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici i to za fizička i pravna lica na teritoriji Glavnog grada Podgorice i za korisnike usluga koji neposredno odlažu komunalni otpad na deponiji „Livade“ u Podgorici.

9.1.2. Međutim, osporenim odredbama člana 2. Cjenovnika donosilac akta je, po ocjeni Ustavnog suda, povrijedio ustavni princip o vladavini prava i o saglasnosti pravnih propisa, iz odredbe člana 1. stav 2. i člana 145. Ustava.

9.1.2.1. Princip vladavine prava, kao najviša vrijednost ustavnog poretka Crne Gore, ostvaruje se primjenom i zaštitom načela saglasnosti pravnih propisa. Ono podrazumijeva da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis s Ustavom i zakonom. Pri tome se regularnost ne zahtijeva samo u formalno-pravnom, već i u materijalno-pravnom, sadržinskom smislu. Propis mora biti jasan i precizan u skladu sa posebnošću materije koju normativno uređuje, čime se sprječava svaka arbitrarnost i proizvoljnost u tumačenju i primjeni propisa, odnosno uklanjanju neizvjesnosti adresata pravne norme u pogledu krajnjeg efekta odredaba koje se na njih neposredno primjenjuju. Zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava, iz odredbe člana 1. stav 2. Ustava, traže da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, tj. takva da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze kako bi se prema njima mogli ponašati. Adresati pravne norme ne mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i dužnosti, te predvidjeti posljedice svog ponašanja ako pravna norma nije dovoljno određena i precizna. Zahtjevi za određenošću i preciznošću pravne norme smatraju se sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava, pa i prava korisnika usluga upravljanja komunalnim otpadom u pogledu načina utvrđivanja cijene koju plaća za tu uslugu, jer bi njihovo zanemarivanje ugrozilo načelo pravne sigurnosti, kao dio načela vladavine prava.

9.1.2.2. U tom smislu, Ustavni sud je utvrdio da je osporena odredba člana 2. redni broj 2. Cjenovnika, kojom su utvrđene *cijene usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na teritoriji Glavnog grada Podgorice za pravna lica prema - površini (po m²) poslovnog prostora, korekcionom faktoru u rasponu od 1 do 8,88 i kategorijama: zdravstvo; obrazovanje, kultura i sport; kancelarijski poslovi; proizvodnja; objekti PTT i telekomunikacija, operateri fiksne i mobilne telefonije, elektrodistributivni sistem, banke; osiguravajuća društva, brokerske kuće i sl.; skladišta građevinskog materijala, magacini razne robe, auto otpadi, placevi za prodaju automobila i sl.; trgovina, ugostiteljstvo, turizam; zanatstvo; kiosci i drugi slični objekti; tezge i drugi privremeni objekti; objekti igara na sreću; parking prostori i parking garaže; privremeno korišćenje otvorenih prostora; i nepokrivene i natkrivene otvorene površine*, u nomotehničkom i sadržinskom smislu neprecizna, jer sadrži niz nejasnoća, posebno u pogledu načina utvrđivanja visine cijene komunalne usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada, jer nije jasno na osnovu kojih kriterijuma se vrši kategorizacija korisnika usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada i odabir konkretnog koeficijenta za određenu kategoriju, kao ni način na koji se vrši obračun korekcionog faktora, odnosno kojom računskom operacijom se taj faktor primjenjuje u odnosu na cijenu komunalne usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada prema površini (po m²) poslovnog prostora, koju plaća pravno lice na

⁹ Uredba o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga ("Službeni list Crne Gore", broj 55/20.)

teritoriji Glavnog grada Podgorice, čime se omogućava neprihvatljivo područje arbitrarnosti organa u postupku utvrđivanja cijene tih komunalnih usluga. Naime, iz sadržine osporene odredbe člana 2. redni broj 2. i ostalih odredaba Cjenovnika, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da donosilac akta nije propisao kriterijume na osnovu kojih se vrši kategorizacija korisnika usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada i odabir konkretnog koeficijenta za određenu kategoriju, kao ni način na koji se vrši obračun korekcionog faktora u odnosu na cijenu komunalne usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada prema površini (po m²) poslovnog prostora, koju plaća pravno lice na teritoriji Glavnog grada Podgorice, kako bi se utvrdila konačna visina cijene tih komunalnih usluga. Takvim propisivanjem, organu Društva (Odboru direktora), po ocjeni Ustavnog suda, data je mogućnost da proizvoljno, od slučaja do slučaja, određuje kategorije korisnika komunalnih usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada (pravnih lica) i način obračuna na osnovu kojeg se primjenjuje korekcioni faktor u odnosu na cijenu komunalne usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada prema površini (po m²) poslovnog prostora pravnog lica. Odredbe koje dopuštaju neizvjesnost u pogledu krajnjeg efekta, po ocjeni Ustavnog suda, ne mogu se smatrati odredbama koje su zasnovane na načelu vladavine prava.

9.1.2.3. Takođe, Ustavni sud je utvrdio i da je osporenom odredbom člana 2. Cjenovnika, redni broj 1., kojom se utvrđuje cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na teritoriji Glavnog grada Podgorice za fizička lica (domaćinstva u individualnim i stambenim objektima) prema cijeni površine (po m²) stambenog prostora – 0,045 €, donosilac akta povrijedio ustavni princip o saglasnosti pravnih propisa, iz odredbe člana 145. Ustava, koji podrazumijeva da zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i da taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uređeno. Naime, iz citiranih odredaba člana 5. i člana 54. st. 6., 7. i 8. Zakona o komunalnim djelatnostima, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da su cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda po jedinici mjere iste za sve korisnike, osim u slučaju kada se za pruženu uslugu upravljanja komunalnim otpadom kao jedinica mjere uzima površina objekta, u kojoj situaciji se ta cijena koriguje sa faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika, a koji korekcioni faktor propisuje Vlada Crne Gore. Nasuprot tome, osporenom odredbom člana 2. redni broj 1. Cjenovnika za fizička lica (domaćinstva u individualnim i stambenim objektima) utvrđena je cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada samo na osnovu površine stambenog objekta (0,045 € po m² stambenog objekta), bez utvrđivanja korekcionog faktora na osnovu kojeg se propisuje njihov različit tretman. Na taj način donosilac akta je, po ocjeni Ustavnog suda, prekoračio zakonom utvrđena ovlašćenja i povrijedio načelo legaliteta, iz odredbe člana 145. Ustava, kako u pogledu formalne (koje nalaže da niži pravni akt bude donesen od strane organa koji je višim pravnim aktom određen kao nadležan za njegovo donošenje i da bude donesen po postupku i u formi koji su, takođe, određeni višim aktom), tako i u pogledu materijalne zakonitosti (sadržine osporenog akta).

9.1.2.4. S obzirom na to da je odredba člana 3. Cjenovnika, kojom je propisano da „Na cijene prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada iz člana 2. ovog Cjenovnika obračunava se porez na dodatu vrijednost po stopi od 7%“, u neposrednoj korelaciji s odredbom člana 2. Cjenovnika, da predstavlja njenu dalju normativnu razradu i da ne može samostalno pravno egzistirati u pravnom sistemu, Ustavni sud je utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

II1. Iako odredbe člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga nijesu osporene predlogom i inicijativom Ustavni sud je, nakon razmatranja njihove sadržine, ocijenio da su se stekli uslovi iz odredaba člana 150. stav 3. Ustava, člana 55. alineja 2. i člana 61. Zakona o Ustavnom sudu da, bez sprovođenja prethodnog postupka, sam pokrene postupak za ocjenu njihove ustavnosti i zakonitosti, s obzirom na to da su te odredbe u vezi s odredbama člana 2. Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici, u odnosu na koje je Ustavni sud, u ovom predmetu, donio odluku o njihovom ukidanju.

1.1. Iz odredaba člana 150. stav 3. Ustava i člana 55. alineja 2. Zakona o Ustavnom sudu proizilazi da Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti i da u postupku za ocjenu saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom, može sam pokrenuti postupak, naročito kad se: u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje su u vezi s odredbama koje su predmet ocjene. Ukoliko se radi o inicijativi za ocjenu saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i inicijativi za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata s Ustavom i zakonom, Ustavni sud, saglasno odredbi člana 61. Zakona, može pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti tih akata bez sprovođenja prethodnog postupka, propisanog odredbom člana 33. stav 1. Zakona (dostavljanje primjeraka predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe učesnicima u postupku i određivanje roka za dostavljanje potrebne dokumentacije, podataka i obavještenja, kao i odgovora, odnosno mišljenja na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima).

1.2. Odredbama člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga propisano je:

“Metoda za određivanje cijene za upravljanje komunalnim otpadom
na osnovu površine objekta korisnika usluge
Član 6. st. 2. i 3.

(2) Cijena usluge upravljanja komunalnim otpadom iz proizvodnih i/ili uslužnih djelatnosti, odnosno djelatnosti državnih i lokalnih organa i ustanova, koja se određuje na osnovu površine objekta, utvrđuje se u skladu sa stavom 1. ovog člana i koriguje faktorom koji se kreće u rasponu $k = 1,00 - 10,00$ u zavisnosti od sastava i količine komunalnog otpada karakteristične za odgovarajuću djelatnost.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana za nepokrivene i natkrivene otvorene površine, u zavisnosti od djelatnosti korisnika usluge, korekcioni faktor ne može biti veći od 0,15.”

1.2.1. Iz citiranih odredaba člana 5. i člana 54. st. 6., 7. i 8. Zakona o komunalnim djelatnostima, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da su cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda po jedinici mjere iste za sve korisnike, osim u slučaju kada se za pruženu uslugu upravljanja komunalnim otpadom kao jedinica mjere uzima površina objekta, u kojoj situaciji se ta cijena koriguje sa faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika, a koji korekcionni faktor propisuje Vlada Crne Gore¹⁰, propisom iz odredbe člana 53. stav 4. Zakona.

1.2.2. Saglasno tome, Vlada Crne Gore je, na osnovu odredbe člana 53. stav 4. Zakona o komunalnim djelatnostima, donijela Uredbu o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga, kojom je, pored ostalog, propisala i metodu za određivanje cijene za upravljanje komunalnim otpadom na osnovu površine objekta korisnika usluge. Odredbama člana 6. Uredbe propisano je: da se cijena za upravljanje komunalnim otpadom na osnovu površine objekta određuje kao količnik procijenjenih godišnjih troškova upravljanja komunalnim otpadom, koji se obračunavaju u skladu sa članom 4. ove uredbe i ukupne površine prostora koji koriste korisnici usluge na području jedinice lokalne samouprave, odnosno prostora za koji se vrši obračun o površini objekta, pomnožene sa 12 mjeseci (stav 1.); da se cijena usluge upravljanja komunalnim otpadom iz proizvodnih i/ili uslužnih djelatnosti, odnosno djelatnosti državnih i lokalnih organa i ustanova, koja se određuje na osnovu površine objekta, utvrđuje u skladu sa stavom 1. ovog člana i koriguje faktorom koji se kreće u rasponu $k = 1,00 - 10,00$, u zavisnosti od sastava i količine komunalnog otpada karakteristične za odgovarajuću djelatnost (stav 2.) i, izuzetno od stava 2. ovog člana, za nepokrivene i natkrivene otvorene površine, u zavisnosti od djelatnosti korisnika usluge, korekcionni faktor ne može biti veći od 0,15.

1.2.3. Ustavni sud je utvrdio da su odredbe člana 6. st. 2. i 3. Uredbe u nomotehničkom i sadržinskom smislu neprecizne, jer sadrže niz nejasnoća, posebno kada je riječ o načinu utvrđivanja cijene upravljanja komunalnim otpadom, s obzirom na to da donosilac akta nije jasno i precizno propisao na koji način, odnosno kojom računskom operacijom se vrši obračun, tj. "korigovanje" cijene upravljanja komunalnim otpadom putem korekcionnog faktora, kao ni kriterijume na osnovu kojih se određuje konkretna vrijednost tog faktora kojim će se izvršiti "korekcija" cijene upravljanja komunalnim otpadom u zavisnosti od sastava i količine komunalnog otpada koji je karakterističan za odgovarajuću djelatnost. Takvim propisivanjem, po ocjeni Ustavnog suda, omogućava se neprihvatljivo područje arbitarnosti organa u postupku utvrđivanja cijene komunalnih usluga upravljanja komunalnim otpadom. Odredbe koje dopuštaju neizvjesnost u pogledu krajnjeg efekta, po ocjeni Ustavnog suda, ne mogu se smatrati odredbama koje su zasnovane na načelu vladavine prava, iz odredbe člana 1. stav 2. Ustava. Stoga, Ustavni sud je ocijenio da se osnovano postavlja pitanje saglasnosti odredaba člana 6. st. 2. i 3. Uredbe o bližim elementima i Metodologiji za određivanje cijena komunalnih usluga s Ustavom i zakonom.

10. U odnosu na navod podnosioca inicijative da je: "jedinična cijena usluge prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada suprotno zakonu utvrđena u iznosu od 0,045 €" iz razloga što je "u formulu suprotno zakonu unijet iznos od 4.489,000 € umjesto iznosa od 3.495,881 €" i da "nije postojao zakonski osnov za povećanje cijene usluge od javnog interesa za 50%, budući da je "Deponija" po prethodno važećim (nižim) cijenama ostvarila dobit od više stotina hiljada eura", Ustavni sud ukazuje da, saglasno odredbama člana 149. Ustava Crne Gore, nije nadležan da u ustavnosudskom postupku ocjenjuje način primjene metode za određivanje cijene za upravljanje komunalnim otpadom, što se, pored ostalog, posredno zahtijeva podnijetom inicijativom.

11. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III1. Odluka o prestanku važenja odredaba čl. 2. i 3. Cjenovnika usluga prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada na deponiji „Livade“ u Podgorici i o objavljivanju ove odluke i Rješenja, zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2. i člana 152. stav 1. Ustava i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-II br. 67/21 i 14/22
Podgorica, 12. maj 2022. godine

Predsjednik,
Budimir Šćepanović, s.r.

¹⁰

Član 53. stav 4.

(4) Bliže elemente i metodologiju za određivanje cijene komunalne usluge iz stava 1. ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada.

971.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida Granski kolektivni ugovor za drumski saobraćaj ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 33/04.), koji su zaključili Samostalni sindikat radnika drumskog saobraćaja Crne Gore i Odbor Udruženja saobraćaja Privredne komore Crne Gore i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke.

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik Budimir Šćepanović i sudije – Milorad Gogić, Miodrag Iličković i Desanka Lopičić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 11/15.), na sjednici od 12. maja 2022. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDA SE Granski kolektivni ugovor za drumski saobraćaj ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 33/04.), koji su zaključili Samostalni sindikat radnika drumskog saobraćaja Crne Gore i Odbor Udruženja saobraćaja Privredne komore Crne Gore i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke.

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Obrazloženje

11. Rješenjem Ustavnog suda U-II br. 46/21, od 31. januara 2022. godine, po inicijativi Društva sa ograničenom odgovornošću "Jadran Ekspres" Kotor, sa sjedištem u Kotoru, koje zastupa Miona Delić, advokatica, iz Beograda, Republika Srbija, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Granskog kolektivnog ugovora, označenog u izreci.

2. Samostalni sindikat radnika drumskog saobraćaja Crne Gore i Privredna komora Crne Gore nijesu dostavili odgovor na stavove Ustavnog suda sadržane u Rješenju o pokretanju postupka.

3. Granskim kolektivnim ugovorom za drumski saobraćaj uređen je predmet Ugovora, subjekti na koje se odnosi i mogućnost njegove dalje razrade (čl. 1., 2. i 3.); uređena su prava zaposlenih: radno vrijeme (čl. 4., 5. i 6.), kriterijumi za utvrđivanje zarade zaposlenog u drumskom, putničkom i teretnom saobraćaju i donošenje odluke o rasporedu i trajanju radnog vremena (čl. 7., 8. i 9.), godišnji odmori i odsustvovanja sa rada (čl. 10., 11. i 12.); zarade, naknade zarada i njihov obračun (čl. 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. i 28.); druga primanja: regres, otpremnina, jubilarna nagrada i pomoć užoj porodici zaposlenog (čl. 29., 30., 31. i 32.); naknade povećanih troškova zaposlenih: dnevnica, naknada troškova u slučaju korišćenja privatnog automobila u službene svrhe, mjesečna naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) i terenski dodatak (čl. 33., 34., 35. i 36.); odgovornost zaposlenih i zaštita na radu (čl. 37., 38. i 39.); prestanak potrebe za radom zaposlenih (član 40.); uslovi za rad sindikata (čl. 41., 42., 43. i 44.); organi i postupak rješavanja sporova putem arbitraže (čl. 45., 46., 47., 48. i 49.); uređen je postupak zaključivanja i sprovođenje Ugovora (čl. 50. i 51.); propisano je da se Ugovor zaključuje na neodređeno vrijeme, da može prestati sporazumom potpisnika ili otkazom, da se u slučaju otkaza primjenjuje najduže šest mjeseci od dana podnošenja otkaza i da, ako se učesnici Ugovora drugačije ne sporazumiju, prestaje da važi po isteku roka od šest mjeseci (član 52.); utvrđen je postupak izmjena i dopuna Ugovora (član 53.); određen je rok za usaglašavanje kolektivnih ugovora kod poslodavaca sa odredbama ovog Ugovora (član 54.); propisano je da njegovim stupanjem na snagu prestaje da važi Posebni kolektivni ugovor ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 10/96.) (član 55.) i utvrđen je način njegovog objavljivanja i dan stupanja na snagu (čl. 56. i 57.).

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporenog Granskog kolektivnog ugovora, utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njegovo ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Podjela vlasti

Član 11. stav 3.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16. tačka 5.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost
Član 149. stav 1. tačka 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.“

Zakona o radu (“Službeni list Crne Gore”, br. 74/19., 8/21., 59/21., 68/21. i 145/21.):

“I. OSNOVNE ODREDBE

Značenje izraza

Član 5. tačka 5.

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

5) kolektivni ugovor podrazumijeva: opšti kolektivni ugovor, granski kolektivni ugovor i kolektivni ugovor kod poslodavca.

IX. KOLEKTIVNI UGOVORI

Vrste kolektivnih ugovora

Član 182. st. 1., 2. i 3.

(1) Kolektivni ugovor može da se zaključi kao: opšti, granski i kolektivni ugovor kod poslodavca.

(2) Opšti kolektivni ugovor zaključuje se za teritoriju Crne Gore i primjenjuje se na sve zaposlene i poslodavce.

(3) Granski kolektivni ugovori zaključuju se za grane djelatnosti, grupe, odnosno podgrupe djelatnosti i primjenjuju se na zaposlene i poslodavce u grani, grupi, odnosno podgrupi.

Učesnici u zaključivanju kolektivnih ugovora

Član 184. stav 2. tačka 1.

(2) Granski kolektivni ugovor u grani djelatnosti, grupi, odnosno podgrupi djelatnosti zaključuju:

1) u oblasti privrede - nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata.

Pregovaranje i zaključivanje kolektivnih ugovora

Član 185. stav 5.

(5) Kolektivni ugovor je zaključen kada ga potpišu ovlašćeni predstavnici svih učesnika.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje kolektivnih ugovora

Član 217. st. 1. i 3.

(1) Odredbe granskih i kolektivnih ugovora kod poslodavca uskladiće se sa zakonom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Odredbe kolektivnih ugovora koje se ne usklade sa ovim zakonom u roku iz stava 1. ovog člana, a koje su u suprotnosti sa ovim zakonom, prestaju da važe u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 220.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

6. Načelo saglasnosti pravnih propisa (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3.). Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Saglasno tom utvrđenju, podzakonski propisi donose se na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme, a njom nije izričito uređeno.

6.1. Kako je predmet ustavnosudske ocjene propis koji je donesen radi sprovođenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donijet, a samim tim i s Ustavom. U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti tog propisa ispituje se da li je donesen od strane ovlašćenog organa, odnosno lica, da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svom sadržaju okvirima koje mu je odredio zakon.

6.1.1. U postupku ispitivanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu, Ustavni sud je utvrdio sljedeće činjenice:

- da su osporeni Granski kolektivni ugovor zaključili tadašnji Samostalni sindikat radnika drumskog saobraćaja Crne Gore i Odbor Udruženja saobraćaja Privredne komore Crne Gore, s pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 131. stav 2. Zakona o radu¹ i člana 81. stav 1. Opšteg kolektivnog ugovora², koji su prestali da važe. Odredbom člana 131. stav 2. tačka 1. tog zakona bilo je propisano da granski kolektivni ugovor zaključuju: za poslodavca - ovlašćena organizacija sindikata i nadležni organ Privredne komore. Osporeni Granski kolektivni ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme (član 52. stav 1.);

¹ “Službeni list Republike Crne Gore”, broj 43/03.

² “Službeni list Republike Crne Gore”, broj 1/04.

- da je odredbom člana 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu³ izmijenjena odredba člana 131. stav 2. tačka 1. Zakona o radu⁴, na način što su riječi: "Privredne komore" zamijenjene riječima: "ovlašćenog udruženja poslodavaca";

- da je stupanjem na snagu Zakona o radu⁵, tj. 23. avgusta 2008. godine, prestao da važi Zakon o radu⁶. Odredbom člana 150. stav 2. tačka 1. Zakona o radu⁷ bili su utvrđeni drugi učesnici za zaključivanje granskog kolektivnog ugovora u grani djelatnosti, grupi, odnosno podgrupi djelatnosti u oblasti privrede (nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata) i

- da je Skupština Crne Gore, 26. saziva, na osmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine, donijela novi Zakon o radu⁸.

6.1.1.1. Danom stupanja na snagu novog Zakona o radu, tj. 7. januara 2020. godine, prestao je da važi raniji Zakon o radu⁹. Odredbom člana 184. stav 2. tačka 1. važećeg Zakona o radu¹⁰ propisano je da su učesnici u postupku zaključivanja granskog kolektivnog ugovora u grani djelatnosti, grupi, odnosno podgrupi djelatnosti u oblasti privrede - nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata. Prema odredbi člana 185. stav 5. Zakona, kolektivni ugovor, pa i granski, smatra se zaključenim kada ga potpišu ovlašćeni predstavnici svih učesnika, a odredbom člana 217. stav 1. Zakona propisan je rok od jedne godine, od dana njegovog stupanja na snagu, za usklađivanje odredaba granskih kolektivnih ugovora sa tim Zakonom.

6.1.1.2. U konkretnom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da iz podataka Registra sindikalnih organizacija¹¹ proizilazi da je upis Sindikata saobraćaja Crne Gore u taj Registar izvršen 31. jula 1991. godine. Takođe, uvidom u Registar reprezentativnih sindikata¹² Ustavni sud je utvrdio da je Reprezentativni sindikat saobraćaja Crne Gore upisan u taj Registar 24. januara 2012. godine. Polazeći od toga, Ustavni sud je utvrdio da osporeni Granski kolektivni ugovor nije zaključen saglasno navedenoj odredbi člana 184. stav 2. tačka 1. Zakona o radu, odnosno da nije zaključen od strane Zakonom ovlašćenih subjekata za zaključivanje ove vrste ugovora (nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata). S obzirom na to da Granski kolektivni ugovor za drumski saobraćaj nije zaključen od strane Zakonom ovlašćenih subjekata, što je jedan od elemenata formalne ustavnosti i zakonitosti, osporeni akt, po nalaženju Ustavnog suda, dovodi se u pitanje u cjelini, bez obzira na njegovu sadržinu¹³. Polazeći od toga i činjenice da je rok za usaglašavanje osporenog Granskog kolektivnog ugovora istekao 7. januara 2021. godine, kao i da isti nije usaglašen sa važećim Zakonom o radu, Ustavni sud je utvrdio da nije saglasan s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njegovo ukidanje.

7. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

II1. Odluka o prestanku važenja Granskog kolektivnog ugovora za drumski saobraćaj i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2. i člana 152. stav 1. Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-II br. 46/21

Podgorica, 12. maj 2022. godine

Predsjednik,
Budimir Šćepanović, s.r.

³"Službeni list Republike Crne Gore", broj 25/06.

⁴"Službeni list Republike Crne Gore", broj 43/03.

⁵"Službeni list Crne Gore", broj 49/08.

⁶"Službeni list Republike Crne Gore", br. 43/03. i 25/06.

⁷"Službeni list Crne Gore", broj 49/08.

⁸"Službeni list Crne Gore", broj 74/19.

⁹"Službeni list Crne Gore", br. 49/08., 59/11., 66/12. i 31/14.

¹⁰"Službeni list Crne Gore", br. 74/19., 8/21., 59/21. i 68/21.

¹¹ <https://mrs.gov.me/informacije/Registri>

¹² <https://mrs.gov.me/informacije/Registri>

¹³ Ovakav stav Ustavni sud zauzeo je u predmetu U-II br. 23/19.

972.

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 15a Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG”, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06 i „Službeni list CG”, broj 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), Državna izborna komisija, na sjednici održanoj 21. juna 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O DOPUNI POSLOVNIKA O RADU DRŽAVNE IZBORNE KOMISIJE**

Član 1

U Poslovniku o radu Državne izborne komisije („Službeni list Crne Gore”, br.8/15) u članu 4 dodaju se st. 2 i 3 koji glase:

„Državna izborna komisija ima logo.

Izgled i upotreba loga Državne izborne komisije utvrdice se posebnim aktom.”

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 332

Podgorica, 23.06.2022. godine

Predsjednik,
dr Nikola Mugoša, s.r.

973.

Na osnovu čl. 7 i 8 Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 17/07, 8/09,12/16 i 73/18) Državna izborna komisija, na sjednici održanoj 21.06.2022. godine, donijela je

**UPUTSTVO
O IZMJENI UPUTSTVA O NAČINU UTVRĐIVANJA KANDIDATURE ZA IZBOR
PREDSJEDNIKA CRNE GORE, SADRŽAJU I NAČINU ISTICANJA LISTE
KANDIDATA**

1. U Uputstvu o načinu utvrđivanja kandidature za izbor predsjednika Crne Gore, sadržaju i načinu isticanja liste kandidata u tački 2 mijenja se podtačka 1 i glasi:

„Redosljed na listi kandidata utvrđuje Državna izborna komisije žrijebom. Postupku utvrđivanja redosljeda kandidata za predsjednika mogu prisustvovati predstavnici posmatrača u smislu Zakona o izboru odbornika i poslanika i predstavnici medija.”

2. Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 325

Podgorica, 21.06.2022. godine

Predsjednik,
dr Nikola Mugoša, s.r.

974.

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9 i člana 75 stav 7 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12, 30/17 i 82/20), uz prethodnu saglasnost Ministarstva kapitalnih investicija, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

P R A V I L N I K
O IZMJENI I DOPUNAMA PRAVILNIKA O DODATNIM SPECIFIKACIJAMA PLOVIDBENOSTI ZA
ODREĐENU VRSTU OPERACIJA

Član 1

U Pravilniku o dodatnim specifikacijama plovibdenosti za određenu vrstu operacija („Službeni list CG”, br. 61/15, 68/19 i 116/21) u članu 2 u stavu 1 poslije riječi „Implementaciona Uredba Komisije (EU) 2019/133 od 28. januara 2019. godine, kojom se mijenja i dopunjava Uredba (EU) 2015/640 u vezi sa uvođenjem novih dodatnih specifikacija plovibdenosti” veznik „i” zamjenjuje se zapetom, a na kraju stava tačka se briše i dodaju se riječi „i Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2021/97 od 28. januara 2021. godine o izmjeni i ispravci Regulative (EU) 2015/640 u pogledu uvođenja novih dodatnih zahtjeva plovibdenosti.”.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2021/97 od 28. januara 2021. godine, data je u Prilogu 4, koji je sastavni dio ovog pravilnika.”

Član 2

Poslije Priloga 3 dodaje se Prilog 4.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01/2-040/22-942/6

Podgorica, 13.06.2022. godine

Direktor,

Zoran Maksimović, s.r.

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2021/97

od 28. januara 2021. godine

o izmjeni i ispravci Regulative (EU) 2015/640 u pogledu uvođenja novih dodatnih zahtjeva plovidbenosti

Član 1

Prilog I Regulative (EU) 2015/640 mijenja se u skladu sa Prilogom I ove Regulative.

Član 2

Prilog I Regulative (EU) 2015/640 ispravlja se u skladu sa Prilogom II ove Regulative.

Član 3

Ova Regulative stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjuje se od 26. februara 2021. godine, osim tačke 1 Priloga I, koja se primjenjuje od 16. februara 2021. godine.

Ova Regulative u cjelini je obavezujuća i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 28. januara 2021. godine.

Za Komisiju

Predsjednica

Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I

Prilog I Regulative (EU) 2015/640 mijenja se kako slijedi:

(1) tačka 26.60 zamjenjuje se sljedećim:

„26.60 Slijetanje u slučaju nužde – dinamički uslovi

Operatori velikih aviona korišćenih u komercijalnom vazдушnom prevozu putnika čiji je tip sertifikovan 1. januara 1958. godine, ili nakon tog datuma, a za koje je individualno uvjerenje o plovidbenosti prvi put izdato 26. februara 2021. godine, ili nakon tog datuma, za svaki tip konfiguracije sjedišta odobren za sjedjenje tokom rulanja, uzlijetanja ili slijetanja dokazuju da je lice na sjedištu zaštićeno od sila koje nastaju u uslovima slijetanja u slučaju nužde. To se dokazuje na jedan od sljedećih načina:

- (a) uspješno završenim dinamičkim testovima;
- (b) racionalnom analizom kojom se, na osnovu dinamičkog testa sličnog tipa konfiguracije sjedišta, dokazuje da je nivo sigurnosti ekvivalentan.

Obaveza utvrđena prvim stavom ne primjenjuje se na sljedeća sjedišta:

- (a) sjedišta za letačku posadu;
- (b) sjedišta u avionima manjeg putničkog kapaciteta koji služe samo za neredovne komercijalne operacije vazдушnog prevoza koje se izvode na zahtjev;
- (c) sjedišta u modelu aviona navedenom u tabeli A.1. Dodatka 1 sa serijskim brojem proizvođača iz te tabele.”;

(2) Dodatak 1 zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 1

Lista modela aviona na koje se ne primjenjuju određene odredbe iz Priloga I (dio-26)

PRILOG II

Tabela A.1.

Imalac uvjerenja o tipu	Tip	Modeli	Serijski broj proizvođača	Odredbe iz Priloga I (dio-26) koje se NE primjenjuju
The Boeing Company	707	svi		od 26.301 do 26.334
The Boeing Company	720	svi		od 26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-10	DC-10-10 DC-10-30 DC-10-30F	svi	od 26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-8	svi		od 26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-9	DC-9-11, DC-9-12, DC-9-13, DC-9-14, DC-9-15, DC-9-15F, DC-9-21, DC-9-31, DC-9-32, DC-9-32 (VC-9C), DC-9-32F, DC-9-32F (C-9 A, C-9B), DC-9-33F, DC-9-34, DC-9-34F, DC-9-41, DC-9-51	svi	od 26.301 do 26.334
The Boeing	MD-90	MD-90-30	svi	od 26.301 do

Company				26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F27	Mark 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700	svi	od 26.301 do 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F28	Mark 1000, 1000C, 2000, 3000, 3000C, 3000R, 3000RC, 4000	svi	od 26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-159	G-159 (Gulfstream I)	svi	od 26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-II_III_IV_V	G-1159 A (GIII) G-1159B (GIIB) G-1159 (GII)	svi	od 26.301 do 26.334
KELOWNA FLIGHTCRAFT LTD.	CONVAIR 340/440	440	svi	od 26.301 do 26.334
LEARJET INC.	Learjet 24/25/31/36/35/55/60	24,24 A,24B,24B-A,24D, 24D-A,24F,24F-A,25,25B,25C,25D,25F	svi	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	1329	svi		od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	188	svi		od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	382	382, 382B, 382E, 382F, 382G	svi	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	L-1011	svi		od 26.301 do 26.334
PT. DIRGANTARA INDONESIA	CN-235	svi		od 26.301 do 26.334
SABRELINER CORPORATION	NA-265	NA-265-65	svi	od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	SD3	SD3-30 Sherpa SD3 Sherpa	svi	od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	DHC-7	svi		od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	CL-215	CL-215-6B11	svi	od 26.301 do 26.334
TUPOLEV PUBLIC STOCK COMPANY	TU-204	204-120CE	svi	od 26.301 do 26.334
AIRBUS	serija A320	A320-251N, A320-271N	10033, 10242, 10281 i 10360	26.60
AIRBUS	serija A321	A321-271NX, A321-251NX	10071, 10257, 10371 i 10391	26.60

AIRBUS	serija A330	A330-243, A330-941	1844, 1861, 1956, 1978, 1982, 1984, 1987, 1989, 1998, 2007, 2008, 2011 i 2012	26.60
ATR-GIE Avions de Transport Régional	serija ATR 72	ATR72-212 A	1565,1598, 1620, 1629, 1632, 1637, 1640, 1642,1649,1657, 1660, 1661	26.60
The Boeing Company	serija 737	737-8 i 737-9	43299, 43304, 43305, 43310, 43321, 43322, 43332, 43334, 43344, 43348, 43391, 43579, 43797, 43798 43799, 43917, 43918, 43919, 43921, 43925, 43927, 43928, 43957, 43973, 43974, 43975, 43976, 44867, 44868, 44873, 60009, 60010, 60040, 60042, 60056, 60057, 60058, 60059, 60060, 60061, 60063, 60064, 60065, 60066, 60068, 60194, 60195, 60389, 60434, 60444, 60455, 61857, 61859, 61862, 61864, 62451, 62452, 62453, 62454, 62533, 63358, 63359, 63360, 64610, 64611, 64612, 62613, 64614, 65899, 66147, 66148, 66150	26.60

PRILOG II

U Prilogu I tački 26.334 podtač. (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) Na zahtjev operatora koji je dužan da ispunjava zahtjeve iz tačke 26.370 podtačke (a) podpodtačke (ii) imalac odobrenja izmjene izdatog prije 1. septembra 2003. godine:
- (i) obavlja ocjenu tolerancije na oštećenja za izmjene i objavljene popravke utvrđene u skladu sa tačkom 26.332 podtačkom (a) podpodtačkom (i) i tačkom 26.332 podtačkom (a) podpodtačkom (iii).;
 - (ii) uspostavlja i dokumentuje povezanu provjeru tolerancije na oštećenja, ako to već nije učinjeno.
- (b) Imalac odobrenja izmjene podnosi podatke o toleranciji na oštećenja dobijene ocjenom obavljenom u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) na odobrenje Agenciji:
- (i) u roku od 24 mjeseca od prijema zahtjeva, za zahtjeve primljene prije 26. februara 2023. godine; ili
 - (ii) prije 26. februara 2025. godine ili u roku od 12 mjeseci od prijema zahtjeva, šta god je kasnije, za zahtjeve primljene 26. februara 2023. godine, ili nakon tog datuma ”.